

„Hogyne tudnám, ha négyszer hallottam!”

Apró tudásbirodalom Kisfülpösön

Fotó: Nagy Tibor

Nem túl gyakori jelenség, hogy községközpontban élő diákok a község egy másik, kisebb településére járjanak iskolába. A Mezőség keleti határán fekvő Kisfülpös elemi oktatást biztosító tanintézetében maroknyi magyar gyermekre osztozik pedagóguson és osztálytermen, és az előkészítőnél negyedikig minden évfolyamot felölelő csapat közel felét beresztelkiek teszik ki, a községközpontban ugyanis régóta nincs számukra anyanyelvű oktatás.

Nagy Székely Ildikó

– Az óvodai csoporttól eltérően, amelybe magyar és román gyermekek is járnak, az iskolánkban kizárólag magyar tagozat működik. Összesen 12 diákom van, közülük egy előkészítő, hárman első osztályosok, ketten

másodikosok, hárman harmadikosok és ugyanennyien negyedikesek. Öt gyermek Beresztelkéről ingázik – vázolta fel a helyzetet Nagy Hajnal tanítónő, a falu szülőtte, aki 1991-től oktatja-neveli a helyi kisdíjakat, és már a kezdetekkor összevont osztályt várta, de a saját diákkorában sem volt más a helyzet.

– Az évek, évtizedek alatt sokan megkérdezték, hogyan lehet ennyi osztállyal boldogulni, és a válaszom mindig csak az volt: lehet. Az összevont osztályok legnagyobb előnye az önállóságra nevelés, hiszen amíg az egyik osztállyal foglalkozom, a többiek feladatokat oldanak meg a saját erejükből. Az idők során bebizonyosodott, hogy nagyon jó eredményeket lehet így (is) elérni, hiszen a diákjaim, bárhova kerültek ötödik osztályba, megállták a helyüket. Régebb, amikor még nem volt előkészítő osztály, az egyik gyermek meg is jegyezte egy álmélkodónak: „Hogyne tudnám

(Folytatás a 6. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Gyilkosság Radnóton

Vasárnap este gyilkosság történt Radnóton. Egy 23 éves marosbogáti férfi az utcán leszúrt egy 55 éves radnóti férfit, aki a helyszínen életét vesztette. Azonosították a menekülő tettest, és 24 órára őrizetbe vették, bíróság elé állították, indítványozták a 30 napos előzetes letartóztatását.

2.

Prevenációs tananyag és kiadvány magyar nyelven

Az utóbbi időben több olyan kezdeményezése volt Csép Éva Andrea Maros megyei RMDSZ-es parlamenti képviselőnek, ami lehetővé tette, hogy az Erdélyben élő magyar családok, pedagógusok, szülők és diákok is hozzáférjenek anyanyelvükön tananyagokhoz és tájékoztatókhoz.

4.

Megnyert és elvesztett csaták

Marosvásárhely története az 1848-49-es forradalom és szabadságharc idején – erről szól dr. Pál-Antal Sándor történész, akadémikus, nyugalmazott levéltáros új könyve, amely szeptember végén jelent meg a Mentor Könyvek kiadónál.

5.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Esélyek...

Mózes Edith

Ha tiszteletben akarunk tartani egy demokratikus elvet, akkor legalább az első esélyt meg kell kapnia arra, hogy többséget alakítson. Nem tudom, melyik párt lesz – a Szociáldemokrata Párt (PSD), a Nemzeti Liberális Párt (PNL) vagy a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) –, de én innen indulok ki. Az első esélyt annak a pártnak kell megadni, amelyik a legtöbb mandátummal rendelkezik, bár ez nem túl gyakran történt meg az előző években – mondta a minap egy tévéműsorban az RMDSZ államfőjelöltje. Emlékeztetett, hogy 2014-től 2020-ig a PNL öt évig kormányozott úgy, hogy nem nyert választásokat. Tegyük hozzá, a „jonapot peszede” elnök hathatós közreműködésével.

Véleménye szerint gazdaságilag és társadalmilag nagyon nehéz időszak következik, nagy költségekkel, és az USR-nek nincs kapacitása ellenzékben növekedni. Mint mondta, az USR-nek, akárcsak az RMDSZ-nek, van egy felső határa, ami fölé nem tud növekedni. Viszont a PNL és a PSD növekedhet, így a következő tíz évre tekintve felelősen kell politizálniuk, ezért a kettő közül az egyiknek ellenzékben kell maradnia.

Ettől a kijelentéstől egyesek a plafonig ugrottak.

A kampány közben dübörög, és egyre alpárabbá válik. A liberálisok generálisa, miután a szociáldemokraták nem szavazták meg azt a törvényt, amely lehetővé tette volna a még fungáló államfőnek, hogy szenátorjelölt legyen a PNL listáján, miközben államelnöki mandátuma még le sem járt, úgy megsértődött, hogy kijelentette: megszakítják a kommunikációt a PSD-vel, de

(Folytatás a 3. oldalon)

napár
Isten éltesse!

OKTÓBER
22
KEDD

7:50 – 21:51
18:23 – 14:23

A nappal hossza:
10 óra 33 perc

Ma ELŐD,
holnap GYÖNGYI napja

Az év 296. napja,
hátravan 70 nap

IDŐJÁRÁS

Felhőtávonulások

Hőmérséklet:
max.: ... 17 °C
min.: ... -1 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR: 2024. október 21.

1 €	4,9722 lej
1 \$	4,5831 lej
100 Ft	1,2376 lej
1 g arany	403,0756 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Az 1956-os forradalomra emlékeznek

Az Edu.Tea a generációk közötti kapcsolatok, tapasztalatok és tudás átadásának műhelye, ahol egy tea mellett kortalanná válnak a találkozások. A program keretében október 23-án, szerdán 17 órakor a 20. századi magyar történelem egyik legmeghatározóbb eseményére, az 1956-os magyar forradalomra és szabadságharcra emlékeznek. A forradalom hőseinek tiszteletére összeállított ünnepi műsorban közreműködnek: Bokor Barna és Fülöp Beáta színművészek, a Bolyai Farkas Elméleti Liceum zeneköre, valamint Boros Veronika tévéproducer. A belépés díjtalan.

Makkai Gyöngyvér szerzői estje

Október 22-én, kedden (ma) 19 órakor Makkai Gyöngyvér szerzői estjére várják a klasszikus zene kedvelőit a marosvásárhelyi Kultúrpalota nagytermébe. Makkai Gyöngyvér műveit a Marosvásárhelyi Állami Filharmonia vegyes kara adja elő, vezényel Albert Zsuzsa Katalin és Sikó Szidónia. Fellép a Tiberius vonósnégyes és a Musica Humana női kamarakórus, meghívottak: Geréd Jolán (fuvola), Lokodi Lehel (orgona), Péter Zsuzsanna (hegedű), Barabás Boróka (mélyhegedű), Szigeti István (klarinét), Madaras Ildikó, Borsos Edith Csilla és Beatrice Iordache (mindhárman szopránok), Buta Árpád Attila (bariton), Kacsó Dávid (ének), Szigeti Emanuela és Szőnyi Márta (zongora), moderátor: Tasnády Ádám. A szerzői est a nemzetközi zenei fesztivál programjának része.

Szerb Antal legendája a Kultúrpalotában

Prieger Zsolt, az Anima Sound System vezetője és Magyarai Bori Szerb Antal legendája című közös irodalmi estjére várják a Kultúrpalota kistermének közönségét november 4-én, hétfőn 18 órakor. Prieger Zsolt Szerb Antal-fantáziája költői szürreális és roppant realista: a műsor alatt akusztikus anyagok és vetített képek, városok és történetek, szerelmek és szeretett irodalmak váltják egymást. Bejátszásokkal, klasszikus és popkulturális zenei elemekkel, itáliai slágerekkel és kortárs hegedűkkel, vetítéssel és improvizációval teli látomás rajzolódik a nagyszínpad elé ezen a kihagyhatatlan irodalmi, zenei és filozófiai előadáson. Jegyek a helyszínen 40 lejért kaphatók.

26. Bernády Napok

Október 21–25. között a Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány szervezésében 26. alkalommal tartják meg a Bernády Napok rendezvénysorozatát. 24-én, csütörtökön 17 órakor a marosvásárhelyi Bernády Ház tetőtéri galériájában a Művészeti Liceum diákjainak alkotásaiból nyílik kiállítás, és díjaznak a diákokat, majd a hivatalos megnyitót alkalmából Barabás István- és Barabás Boronyik Irén-emlékkiállítás nyílik a földszinti galériában. 25-én, pénteken 10 órakor megkoszorúzzák dr. Bernády György sírját, majd szobrát. 12 órakor a Bernády Házban díjaznak a „kincskezeseket”. A rendezvénysorozatot záró gálaest 18 órakor kezdődik a Kultúrpalota nagytermében. A Bernády-emlékplakett átadása után fellép az est díszvendége, Csákányi Eszter Kossuth- és Jászai Mari-díjas magyar színésznő, érdemes művész az Amikor találkoztam Barisnyikokkal című monodrámával, Kertész Endre csellóművész közreműködésével. A gálaestre jegyet igényelni telefonon (0265-266-855) vagy személyesen lehet a Bernády Házban (Horea u. 6. szám) hétköznapokon 9–17 óra között.

Duha László fafaragó kiállítása

Október 26-án, szombaton délelőtt 11 órakor a marosvásárhelyi Egyesülős kiállítóteremben, a Köztársaság tér 9. szám alatt megnyílik Duha László fafaragó egyéni kiállítása. A tárlat november 8-ig tekinthető meg.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Az utcán támadt áldozatára a tettes

Gyilkosság Radnóton

Vasárnap este gyilkosság történt Radnóton. Egy 23 éves marosbogatyi férfi az utcán leszúrt egy 55 éves radnóti férfit, aki a helyszínen életét vesztette. Azonosították a menekülő tettest, és 24 órára őrizetbe vették, bíróság elé állították, indítványozták a 30 napos előzetes letartóztatását.

Október 20-án, vasárnap este 8 óra körül értesítették a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség rendőreit, hogy Radnót egyik utcájában egy férfit a szíve tájékán megszúrtak. Röviddel ezután a SMURD-csapat újraélesztési manőverei ellenére az áldozat behalt sérüléseibe. A Marosvásárhelyi Bünyügyi Nyomozó Szolgálat a Marosvásárhelyi Törvényszéki Ügyészség ügyészeivel a helyszínre érkezett.

Az eddigi vizsgálatok alapján Radnót egyik utcáján a 23 éves tettes alkoholos befolyásoltság alatt spontán módon szúrta szíven az 55 éves radnóti férfit. A bűncselekmény elkövetése

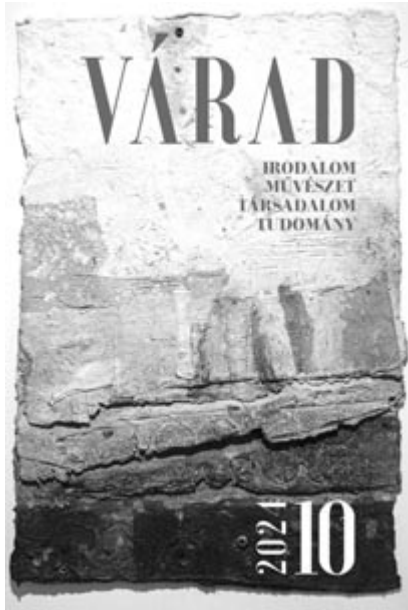
Illusztráció

után a tettes elszaladt, de nem sokkal később a Radnóti Rendőrség Közrendvédelmi Hivatalának egyik egysége elfogta. A vallomások alapján az ügyész 24 órára elrendelte az őrizetbe vételét, és hétfőn a bíróság elé került az előzetes letartóztatására vonatkozó indítvány.

A nyomozás a Marosvásárhelyi Törvényszék ügyészségének büntető-eljárása keretében folytatódik gyilkosság bűntette miatt – tájékoztatótt a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség sajtóosztálya. (pálosy)

Megjelent a Várad folyóirat októberi száma

Az irodalmi, művészeti, kulturális, társadalmi, tudományos folyóirat az évi 10. száma jelent meg most, száz oldalal dalon kínál olvasni- és látnivalót. Jankó-Szép Noéminek és Márton Ka-

talinnak a nagyváradi barokk palotában megnyílt Tandem című közös kiállításán készült fotóreprodukciók illusztrálják, a két alkotót Jakobovits Márta és Tóth Hajnal mutatja be és méltatja. A Familia folyóirat nemrég elhunyt korábbi főszerkesztőjétől, Ioan Moldovantól három versének közlésével búcsúzik a testvérrel, Goron Sándor tolmácsolásában.

A szám további költői: Zsirai László, Oláh József, M. Fehérvári Judit, Márton Károly. Prózaírással Lőrincz György, Fábian Judit, Wessely Gábor, valamint Zentai László van jelen az októberi Váradban, aki szeptember végén távozott az élők sorából. A kiváló debreceni irodalomtörténész, kritikus, Bertha Zoltán írása Illyés Gyula versremekének, az Egy mondat a zsarnokságról címűnek egy – némelek által félremagyarázott – fordulatát, a „mindenki szem a láncban” állítást elemzi.

A friss Váradban a történettudomány az átlagnál több teret kapott. Fleisz János az aradi vértanúk emléke előtt is tisztelegve mutatja be tanulmá-

nyában a nagyváradi születésű Nagysándor József tábornok szerepét Buda 1849. májusi visszafoglalásában, több életrajzi momentumot is felidézve. Fülöp László Egy szokatlan követség a török portán címmel foglalkozik egy érdekes 17. századi politikatörténeti epizóddal. Silviu-Iulian Sana, a régi könyvek szakértője ezúttal a Bihar Megyei Könyvtár gyűjteményében található sematizmusokról (egyházi és világi név- és címtárakról) közöl egy tanulmányt.

A már megszokott „irodalmi keresztrejtvény” mellett – aminek megfejtésével előfizetést lehet nyerni – két recenzió is olvasható a lapszámban: Fried Noémi Lujza Garabonciások Várad felett címmel Bökös Borbála új ifjúsági regényéről ír, míg Lencsar Péter a Longlegs – a rém című, az év horrorjának titulált filmet ismerteti.

A kiadvány újságosbódékban, könyvesboltokban vásárolható meg, előfizetéséről itt lehet érdeklődni: varadszerkesztoseg@gmail.com. A korábbi lapszámok a Varad.ro honlapról tölthetők le.

RENDEZVÉNYEK

Magda van de Ende rendkívüli könyvbemutatója

Október 22-én, kedden (ma) 18 órai kezdettel a marosvásárhelyi Studium Hub kávézóban tart újabb könyvbemutatót a Mentor Könyvek Kiadó. Magda van de Ende Mondd meg nekem, ki vagy (Tíz bibliai nő) című kabbala-tanulmánykötetéről a szerzővel a kötet fordítója, Máthé Melinda és szerkesztője, Káli Király István beszélget.

Apály idején – Schiffer András könyvbemutatója

Schiffer András Apály idején című könyvét mutatják be október 23-án, szerdán 17 órától a marosvásárhelyi Gemma Book Caféban. Az idén nyáron megjelent kötet egy publicisztikai gyűjtemény, amely Schiffer András ügyvéd utóbbi éveiben írt és publikált gondolatait foglalja össze. A szerzővel Hont András újságíró beszélget.

Operettgála a Kultúrpalotában

A hungarikumként elismert operett napja alkalmából a Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület szervezésében gálaműsorra kerül sor október 27-én, vasárnap 19 órakor Marosvásárhelyen, a Kultúrpalotában. Fellépnek: Buta Árpád, Trozner Kincső és Szabó Levente marosvásár-

helyi előadóművészek, valamint a Budapestről érkező Nemes Tibor, Cseke Brigitta és Szondi Tamás, műsorvezető: Nagy István színművész. A belépés díjtalan.

Szarka Tamás Marosszentgyörgyön

Szarka Tamás és zenekara október 27-én, vasárnap 18 órakor – a 17 órakor kezdődő szentmise után – a marosszentgyörgyi római katolikus templomban előadja Missa mission című koncertjét. A belépés díjtalan. Az előadás végén megvásárolható a CD, amelynek árát az üldözött keleti keresztények támogatására ajánlják fel.

Újra látható a Bohóc kerestetik

November 4-én, hétfőn este 7 órától újra látható Matei Vişniec Bohóc kerestetik című színdarabja a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Stúdió Színházában. A darab, amelyet augusztus elsején a Gyulai Várszínház produkciójaként mutattak be, tulajdonképpen három marosvásárhelyi színész jutalomjátéka. Szereplők: Nicolo – Szélyes Ferenc, Filippo – Györfly András, Pepino – Kárp György. Az előadás rendezője Béres László, a szöveget Réz Pál fordította, dramaturg Elek Tibor, díszlet, jelmez: Szélyes Andrea. Az előadás marosvásárhelyi bemutatóját október 14-én tartották a Stúdió Színházban. A november 4-i előadásra a 0740-566-454-es telefonszámon (Angi Enikőnél) lehet jegyet foglalni. A jegyek előadás előtt a Stúdió Színház jegypénztáránál vehetők át.

Bukarestben helyi népszavazást is rendeznek az elnökválasztás első fordulójával egy időben

Jóváhagyta a bukaresti közgyűlés hétfőn, hogy a fővárosban helyi népszavazást is rendezzenek november 24-én, az elnökválasztás első fordulójával egy időben a főpolgármester, illetve a fővárosi közgyűlés hatáskörének bővítéséről.

A négy éve jobboldali pártok közös jelöltjeként megválasztott, majd az idén függetlenként újraválasztott Nicușor Dan főpolgármester két kérdésben szeretne lakossági felhatalmazást kapni. Az egyikkel azt szeretné elérni, hogy az építési engedélyek kibocsátásáról Bukarest

egész területén csak a főpolgármesteri hivatal dönthesse, vagyis a kerületi polgármesterek ne adhassanak ki ilyen engedélyt.

A másodikban ahhoz kér támogatást, hogy a fővárosi közgyűlés rendelkezhesse az adóbevételek elosztásáról a főváros és a kerületek között, mivel szerinte jelenleg a kerületi önkormányzatok kevesebb feladat elvégzésére több pénzt kapnak, mint a fővárosi közgyűlés.

A jobboldalinak számító főpolgármester kezdeményezését a közgyűlésen mintegy 35 százalékos arányt képviselő szociáldemokraták sem elleneztek, de ki-

egészítették egy harmadik kérdéssel, amely szintén a főpolgármesteri hivatal hatáskörébe utalna egy, az utóbbi időben előtérbe került, kényes témát, az iskolai drogfogyasztás féken tartásának ügyét.

A szavazólapokra így felkerül az a kérdés is: „Támogatja-e, hogy Bukarest főpolgármesteri hivatala (saját finanszírozással) bevezessen egy egészségvédelmi és a kábítószer-fogyasztást megelőző programot a főváros valamennyi iskolájában?”

A népszavazás kiírásáról szóló határozatot 47 támogató és két ellenszavazattal fogadta el a bukaresti közgyűlés. (MTI)

A rendszerváltáskor abbamaradt öntözési nagyberuházást éleszt újja a kormány

Közbeszerzési eljárás írt ki a Szeret-Bărăgan öntözési főcsatorna egy 23 kilométeres szakaszára a bukaresti talajjavító ügynökség (ANIF) – írta az economedia.ro.

A csatorna a kelet-romániai Vrancea megye területén húzódik majd. A beruházás becsült értéke 1 milliárd lej, a tervezés és a kivitelezés időtartama 31 hónap.

A Szeret-Bărăgan csatorna építése 1986-ban kezdődött. A terv egy 198 kilométer hosszú, 20 méter széles és 7 méter mély öntözési főcsatorna meg-

építése volt, mely a moldvai Szeret folyó vizét a Bărăgan síkságra juttatta volna.

A Románia délkeleti részén elterülő, délről és keletről a Duna árterülete által határolt Bărăgan síkság fontos mezőgazdasági termőterület. A csatornának árvízvédelmi szerepet is szántak, és vízi szállításra is használták volna.

A csatornából csak 5 kilométer épült meg, mely jelenleg 7 ezer hektár öntözését biztosítja. Az 1989-es rendszerváltást követően a beruházás pénz és politikai akarat híján abbamaradt.

Egy 2012-es becslés szerint a teljes főcsatorna megépítése akkori árakon 3,5 milliárd euróba került volna. A beruházás hozzávetőleg 1,2 millió hektár, a romániai mezőgazdasági termőterület mintegy 10 százalékának az öntözése számára biztosíthatna vizet.

A román mezőgazdaságot főleg az ország keleti és déli vidékein 2022-ben és idén is súlyos aszály sújtotta. A szaktárca becslései szerint az ideai aszálykárok értéke meghaladja az 1,5 milliárd eurót. A 2023-ban öntözött földterület az országban közel 550 ezer hektár volt. (MTI)

Több mint 110 drónnal és három rakétával támadták az orosz erők Ukrajnát

Az orosz hadsereg 116 drónnal és három rakétával támadta Ukrajnát a hétfőre virradó éjjel, az ukrán légvédelem 59 drónt lelőtt, további 45 drón pedig eltűnt a radarokról – közölte hétfőn reggel az ukrán légierő.

A Telegramon közzétett jelentés szerint az október 21-re virradó éjjel az orosz erők egy Iszkander M/KN-23 típusú ballisztikus rakétát lőttek ki meg nem nevezett ukrainai célpontokra a megszállt Krím félsziget területéről, valamint két irányított levegő-föld rakétát a Fekete-tenger felől.

Ezenkívül 116 drónt indítottak az oroszországi Kurszk, Orjol, valamint Primorszko-Ahtarszk városok térségéből Ukrajna légtérébe.

Az ukrán légvédelem egyelőre 59 drón lelövését erősítette meg Odessza, Mikolajiv, Herszon, Vinnyca, Hmelnyickij, Zsitomir, Kijev, Szumi, Kirovohrad, Cserkaszi, Csernyihiv és Poltava megyék fölött.

További 45 célpont eltűnt a radarokról, kevesebb mint tíz drón továbbra is az ukrán légtérben tartózkodik, a légiveszély nem múlt el – áll a közleményben.

A támadás elhárításában az Ukrán Védelmi Erők légierője,

légvédelmi rakétacsapatai, mobil tűzcsoportjai és elektronikai hadviselési egységei vesznek részt.

Az ukrán légvédelem közlése szerint több találat érte Ukrajna polgári infrastruktúráját.

Az Unian hírügynökség a kijevi katonai közigazgatás hivatalos Telegram-csatornájára hivatkozva azt közölte, hogy a főváros elleni légitámadás öt órán át tartott. A légvédelem az összes ellenséges drónt – körülbelül tízet – megsemmisítette.

A lehulló roncsdarabok Kijev több kerületében kisebb károkat okoztak. Egy személy megsebesült, őt az orvosok a helyszínen ellátták.

Az ukrán–orosz határ közelében fekvő Harkiv városát vasárnap késő este siklóbombákkal támadta az orosz hadsereg – tette közzé az Ukrajinszka Pravda hírportál a helyi katasztrófavédelem jelentésére hivatkozva.

A bombázás Harkiv lakónegyedeit és polgári infrastruktúráját sújtotta: a robbanások áramvezetéseket, lakóházakat, garázsokat, benzinkutakat, magánházakat és autókat rongáltak meg. Hétfő reggeli adatok szerint 13 személy megsebesült a légicsapás következtében. (MTI)

NATO-főtitkár: eszkalációt jelentene észak-koreai csapatok bevetése Ukrajna ellen

Jelentős eszkaláció lenne, ha Észak-Korea csapatokat küldene az Oroszország melletti harcra Ukrajnába – jelentette ki a NATO-főtitkár az X közösségi oldalon közzétett üzenetében hétfőn.

Mark Rutte X-bejegyzésében tájékoztatott: beszélt Jun Szogjol dél-koreai elnökkel a NATO és Dél-Korea között fennálló szoros partnerségéről, a védelmiipari együttműködésről, valamint az euro-atlanti és az indo-csendes-óceáni térség egymáshoz kapcsolódó biztonságáról.

„Jelentős eszkalációt jelentene, ha Észak-Korea csapatokat küldene az Oroszország melletti harcra Ukrajnába” – tette hozzá bejegyzésében a NATO-főtitkár.

Jun Szogjol hivatalának pénteken kiadott közleménye szerint az ukrainai háborúban Moszkva oldalán bevetni szánt észak-koreai katonák nagy valószínűséggel már Oroszország-

ban állomásoznak, Szöul pedig minden rendelkezésére álló eszközzel reagálni fog az orosz–észak-koreai katonai együttműködés újabb fejleményeire.

Volodimir Zelenszkij ukrán elnök csütörtökön közölte, hogy hírszerzési jelentések szerint Észak-Korea mintegy tízezer katonát képez ki Oroszország támogatására az ukrainai háborúban, és noha ezen erők Oroszországba szállítása még nem történt meg, már jelen van bizonyos számú észak-koreai taktikai személyzet az oroszok által megszállt ukrán területen.

Mark Rutte szerdai közlése szerint a katonai szövetségnek egyelőre nincs bizonyítéka arra, hogy észak-koreai katonák részt vennének az ukrainai harcokban.

Dmitrij Peszkov orosz elnöki szóvivő korábban „újabb álhírek” nevezte az észak-koreai katonák oroszországi tartózkodásáról szóló híreket. (MTI)

Jupiter művelet

Országszerte 110 házkutatást tartottak hétfőn a rendőrök és a legfőbb ügyészség munkatársai az úgynevezett Jupiter művelet keretében. A Román Rendőrség közleménye szerint adócsalással, hamisítással, csempészettel, csalással, sikkasztással, hivatali visszaéléssel, valamint közhivatalnok által elkövetett közokirat-hamisítással kapcsolatos ügyekben vizsgálódnak,

54 személyt állítanak elő. A házkutatások célja bizonyítékokat gyűjteni a nyomozásban érintett személyek törvényellenes tevékenységéről, hogy büntetőjogi felelősségre vonják őket, és az ügyészek azonosítsák a bűncselekmény elkövetése révén szerzett vagy illegálisan birtokolt javakat – olvasható a közleményben. (Agerpres)

Ország – világ

Digitális pedagógiai alapkompentencia-fejlesztés

Több mint 100.000 tanár fogja fejleszteni a digitális pedagógiai alapkompentenciáit az országos helyreálítási terv (PNRR) keretében nyújtott 80 millió eurós finanszírozás segítségével – tájékoztatott hétfőn Ligia Deca. A tanügyminiszter szerint az oktatás digitalizálásához digitális pedagógiai kompetenciákkal rendelkező tanárookra van szükség. Ennek érdekében az EU helyreállítási alapjának felhasználásával összesen több mint 100.000 pedagógus fog továbbképzésben részesülni ezeknek a kompetenciáknak az elsajátításához. Hétfőn írták alá a témába vágó 18 nyertes pályázat szerződését, így elkezdődhet a közoktatásban tevékenykedő pedagógusok képzése. (Agerpres)

Problémák a betétdíjas visszaváltási rendszerben

A betétdíjas visszaváltási rendszerben (SGR) továbbra is több mint 20 probléma vár megoldásra, köztük az, hogy az automaták nem működnek, vagy a zsakokat nem gyűjtik be időben – jelentette ki hétfőn Bogdan Balanișcu környezetvédelmi államtitkár. Kifejtette, hogy a minisztérium felleltározta ezeket a problémákat, és kiküszöbölésük folyamatban van. Az államtitkár szerint a rendszer rendkívül költség-hatékony. Emlékeztetett arra, hogy Románia hatalmas összegeket költött és költ továbbra is az elhagyott hulladék begyűjtésére. A visszaváltási rendszer pedig pontosan ezt teszi: segít abban, hogy kevesebb legyen az elhagyott hulladék Romániában. (Agerpres)

450 ezer kedvezményezettje volt a zöldházprogramnak

Az elmúlt két évben a zöldházprogram keretében csaknem 150 ezer romániai házra került napelem, ami háztartásonként három személyre számolva 450 ezer kedvezményezettet jelent – hangsúlyozta egy hétfői szakkonferencián a környezetvédelmi minisztérium egyik államtitkára. Bogdan Balanișcu emlékeztetett, hogy idén a napelemrendszer mellett az energia tárolására szolgáló akkumulátort is be kell szerezni, ami a programban részt vevő magánszemélyek mellett a szerelőcégeknek is előnyös, hiszen emiatt a tavalyi 20 ezer lejről 30 ezer lejre nőtt a támogatás összege. A pályázás és a pályázatok elbírálása is online és gyorsan zajlik, amint a szerelőcégek ellenőrizte az adatok helyességét, hozzá is láthatnak a napelemek felszereléséhez – szögezte le Balanișcu. (Agerpres)

Esélyek...

(Folytatás az 1. oldalról)

kormányon maradnak. Ezek után nem vett részt a koalíciós üléseken, de még Ciolacu telefonhívásaira sem válaszolt. Mire a partner azt mondta, jelenleg a főtitkáron keresztül, illetve telepátiával kommunikál a másik koalíciós párt elnökével. Vicces, csak az a baj, hogy az ország minden szempontból nehéz helyzetben van.

A legújabb felmérések azt mutatják, hogy Ciolacu a legesélyesebb az elnökválasztáson, a második helyen az AUR elnöke, George Simion végzett.

Egyébként van elnökjelölt bőven, hallhattunk fantasztikus programokat, ígéreket, amelyek közül egyesek már a sci-fi kategóriájúak sűrűlnek. Például: a fiatalok megóvása a kábítószerektől vagy a demográfiai hanyatlás megállítása...

Marcel Ciolacu is bemutatta elnökjelölti programját, amelyben – csodák csodája – konkrét elképzelésekről is beszélt. Öt fő lépésben határozta meg a teendőket: a jövedelem és a vásárlóerő növelése; az ország újraiparosítása, az autópályák befejezése, esélyegyenlőség az oktatásban és az egészségügyben, illetve a diaszpórában élő románok tiszteletben tartása. Sőt, azt ígérte, hogy Romániát az EU tizedik legfejlettebb gazdaságává emeli.

Folyik a nagyotmondás. Am a jelöltek nagy problémája, hogy a választók nem tartják túl sokra őket. Sokan hiányolják a jelöltek közötti politikai vitákat, a valódi versenyt. A politikusok kampánya – kivéve a hatalmas botrányokat – főleg a közösségi hálón történik, ezeken közvetítik a kellemetlen, vádló vagy támadó üzeneteket is. Lévén, hogy Romániában élünk, ahol nem mindenki jut internethez, sokan azt sem tudják, hogy választások lesznek, és egy-két kivétellel a jelölteket sem ismerik. Így az sem érdeklő őket, hogy mit beszélnek. Ami azt is jelent(het)i, hogy a szavazáskor – ha egyáltalán elmennek szavazni – vagy a „kisebbségi rosszra” ütök a pecsétet, vagy arra, akit az aktivisták diktálnak nekik.

Drámapedagógiai tevékenységek az iskolában

Érdekes drámapedagógiai foglalkozások zajlanak nyáradszeredai tanintézményekben ebben az időszakban, amelyeken gyerekeket, fiatalokat érintő kérdéseket dolgoznak fel. A projekt megvalósítására a helyi Bocskai István Alapítvány biztosított keretet egy, a Bethlen Gábor Alapnál lehívott támogatás révén.

Glígor Róbert László

Egy fiatal drámapedagógiai szakember és egy szociális munkás járják ezekben a hetekben a nyáradszeredai tanintézményeket, hogy lehetőleg minden osztályba, csoportba elvigyék egy-két órás foglalkozásaikat, amelyeken az adott korosztályt érintő és foglalkoztató kérdéseket vetnek fel; ezekről a témákról az iskolai keretek között nincs lehetőségük a gyerekeknek, diákoknak a pedagógusokkal beszélgetni.

Az óvodai nagycsoportosoktól a 2. osztályos tanulókig terjedő korosztállyal arra keresik a választ, hogy mit lehet kezdeni érzelmeinkkel, a 3-4. osztályokban az iskolai zaklatást, bántalmazást (bullying), az 5-8.-ban pedig az internetes bántalmazást (cyberbullying) vizsgálják, míg a középiskolásokkal az önismeretről, útkeresésről, függőségekről esik szó. Ugyanarról a témáról minden osztályban, csoportban más-más reakció, az eredmény az interaktív foglalkozá-

sok során. A foglalkozásvezetők szerepjátékokba vonják be a gyerekeket, azok kitalálnak maguknak egy-egy karaktert, és a játék során azt vizsgálják, hogy adott esetben mit csinálnak a karakterek, s ezeket hogyan lehet „lehozni” a mindennapi életben, melyek a hasonlóságok, egyáltalán történhetnek-e ilyenek a gyerekek életében – tudtuk meg a csíkszeredai *Benedek Bernadette* drámapedagógiai szakembertől.

A foglalkozásokon azt követik, melyik az a téma, amihez mások ritkán nyúlnak, de az adott korosztálynál beszélni kell róla. Például a bántalmazásnál azt figyelik, hogy a gyerekek hogyan reagálják le az áldozatot, az 5-8. osztályban az eszközhasználatra fontos felhívni a figyelmet, mert a szülők és a pedagógusok általában nem ugyanaz a korosztály, egyrészt ismeretlen számukra a digitális világ, nem látják át annak veszélyeit, de ezekről fontos beszélni, mert a felnőtteknek ismeretlen a terep, a gyerekek pedig nem ismerik a határokat. A középiskolásoknál a fiatalok útját kell segíteni, és más szempontokat kell bemutatni nekik, mert ez a nemzedék sok mindent tud, de elindulni nem, a pedagógusok pedig az iskolában főleg a tananyagra összpontosítanak, nincs idejük ilyen kérdésekről beszélgetni, ezért fontos, hogy a fiataloknak legyen egy kapaszkodójuk a nehezebb időszakokban, vagy legyen egy közösség, amelyhez tartoznak.

A foglalkozások szeptemberben kezdődtek, a kisiskolásoknak szánt tevékenységeket befejezték, jelenleg a felső tagozatos általános iskolásokkal foglalkoznak, majd a középiskolások következnek. A projekt december elején zárul. Arra a kérdésre, hogy miként fogadták az új kezdeményezést a tanintézményekben, a szakember elmondta: mindenhol örültek, hogy van ilyen tevékenység is, a gyerekek élvezték és kíváncsiak voltak, de a pedagógusok visszajelzései is jók. Mivel ez a tevékenység több mint játék, és nálunk

ismeretlen, az iskolákban nem tudták, hogy mire számítsanak; a foglalkozás a játéknál összetettebb, és a pedagógusnak is egyféle alapot biztosít az ilyen irányú munkához. A kisebb gyerekek is meglepően értelmesen reagáltak a helyzetekre, látszik, hogy egyes pedagógusok sokat foglalkoznak diákjaik érzelmi intelligenciájával – összegzett a szakember.

Benedek Bernadette mellett a nyáradszeredai *Szász Emőke* a foglalkozásvezető társ. Már tavaly volt egy hasonló foglalkozás Nyáradszeredában, a visszajelzések jók

voltak, ezért úgy gondolták, jó lenne folytatni. Azért kapcsolódott be a projektbe, mert úgy érzi, szociális munkásként és szülőként egy másfajta tapasztalatot tud hozzátenni a fiatal szakember tudásához. Azt szeretné, hogy a gyerekek újat is tapasztaljanak. A különböző osztályokban különböző szinten jönnek ki az eredmények; megbeszélik a gyerekekkel a történeteket, a kérdéseket és az eredményeket, hogy ők fogalmazzanak meg megoldásokat – mondta el a Népszágnak a helyi foglalkozásvezető.

Érdekes szerepjátékok, interaktív tevékenységek révén boncolgatnak egy-egy kérdést, figyelik a gyerekek reakcióját

Prevenációs tananyag és kiadvány magyar nyelven

A megelőzés, tájékoztatás anyanyelven a leghatékonyabb

Az utóbbi időben több olyan kezdeményezése volt Csépi Éva Andrea Maros megyei RMDSZ-es parlamenti képviselőnek, ami lehetővé tette, hogy az Erdélyben élő magyar családok, pedagógusok, szülők és diákok is hozzáférjenek anyanyelvükön azokhoz a tananyagokhoz és tájékoztatókhoz, amelyek segítenek időben felismerni és megelőzni többek között az online zaklatást, illetve azt, hogy valaki emberkereskedő vagy éppen szexuális zaklató áldozatává váljon.

Menyhárt Borbála

A napokban marosvásárhelyi sajtótájékoztatóján a képviselő rámutatott, nőként és anyaként érzi a súlyát annak, ami jelenünk és társadalmunk egyik legfenyegetőbb problémája, a fiatalok körében egyre elterjedtebb szerfogyasztás, illetve, hogy a gyerekeink folyamatosan ki vannak téve a bántalmazás veszélyének az online eszközök használata révén.

– Miután évek óta együtt dolgozom egy emberkereskedelem felszámolására és az online biztonságra szakosodott szervezettel, a kezdeményezéseimre sikerült magyar nyelvű preventív anyagokat is készíteni, olyan tananyagokat, amelyeket használhatnak a

pedagógusok a gyerekekkel való foglalkozások során, ráadásul sikerült az Oktatásügyi Minisztériummal elismertetni pluszpontokként a magyar pedagógusok számára. Közbenjárásomra sikerült egy olyan ötórás tananyagot összeállítani, amely segít az 5-8. és 9-12. osztályos diákoknak, hogy felismerjék az online zaklatás, bántalmazás jeleit, illetve a jelekre odafigyelve elkerülni, hogy em-

berkereskedelem áldozatává váljanak. A tananyag nagyon jól van összeállítva, személyes tapasztalatok teszik még szemléletesebbé és hitelesebbé a mondanivalót, az a személy, aki országos szinten koordinálja a programot, egykor emberkereskedelem áldozata volt. Nagyon büszke vagyok, hogy ma már magyar nyelvű tananyag is a pedagógusok rendelkezésére áll, mi több, elkészült a szülőknek

szóló kézikönyv is, hiszen amikor a tananyag kapcsán beszélgettem a pedagógusokkal, elmondták, hogy szükség lenne egy szülőknek szóló kézikönyvre is magyar nyelven. Sikerült megszerezni a jogot, hogy ezt is lefordíttassuk magyarra. A Sapientia egyetemmel, ahol fordítói szak működik, sikerült együttműködési lehetőségeket találni, így valószínűleg az ő segítségével fogjuk ezt megoldani.

Amint elkészül a magyar nyelvű szülői kézikönyv, az akár szülői értekezleteken is a beszélgetés témája lehet, hiszen szükség van arra, hogy a szülők is rendelkezzenek a megfelelő információkkal ahhoz, hogy tudják, melyek azok a jelek, amelyekre oda kell figyelniük – hangsúlyozta Csépi Éva Andrea.

A sajtótájékoztatón elhangzott, hogy szeptemberben az igazságügyi minisztérium egy közérthető útmutatót tett közzé a szexuális zaklatás, illetve erőszak áldozatai számára, amely kitér a szexuális zaklatás jeleire, illetve arra is, hogy hová, hogyan és kihez fordulhatnak az áldozatok, milyen jogaik vannak, melyek az érvényben lévő jogszabályok. A kiadvány megtalálható a sajtóterület honlapján, illetve egy nyomtatott, tízoldalas tájékoztató kiadvány formájában is napvilágot látott. Csépi Éva Andrea elmondta, nemrég Alina Gorghiu miniszter asszonnal egyeztetve megkapta a jogot, hogy ezt az anyagot is lefordíttassák magyar nyelvre. – Ezért fontos, hogy Bukarestben ott vagyunk a törvényhozásban, hiszen szakterületként hozzáférünk információkhoz, és tehetünk azért, hogy ezeket a magyar közösség is megkaphassa, hogy magyar nyelven is elérhetőek legyenek fontos, közérdekű, a megelőzést szolgáló tájékoztató anyagok – emelte ki a képviselő.

Csépi Éva Andrea sajtótájékoztatója

Fotó: Nagy Tibor

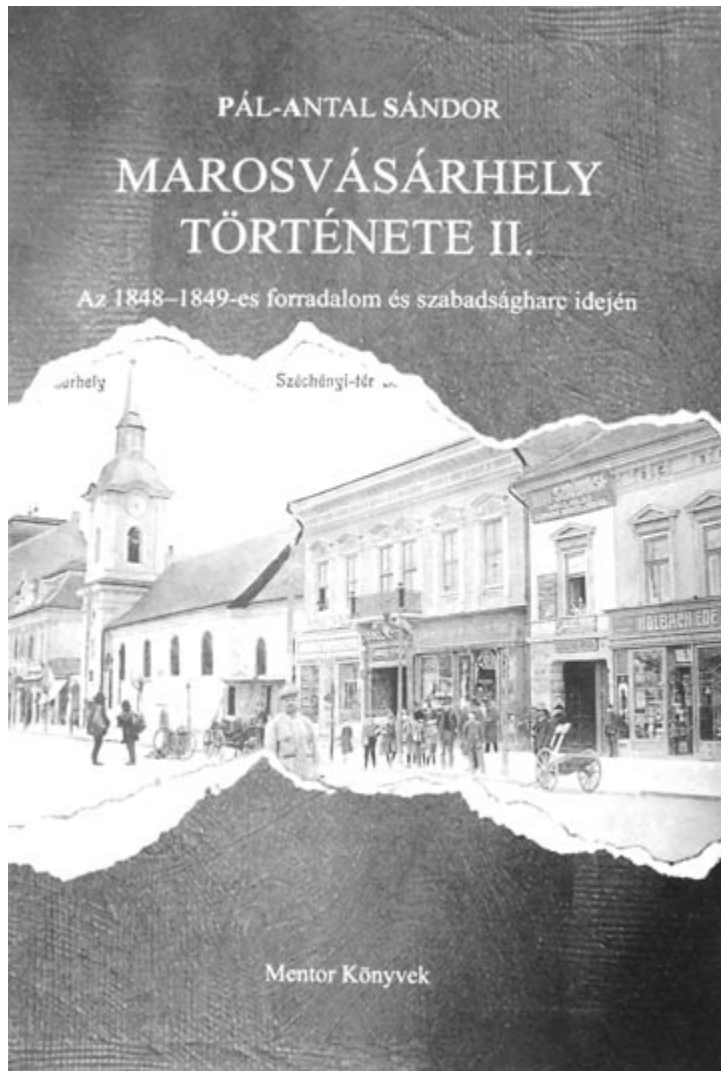
Megnyert és elvesztett csaták

Pál-Antal Sándor új könyvének bemutatója

Marosvásárhely története az 1848-49-es forradalom és szabadságharc idején – erről szól dr. Pál-Antal Sándor történész, akadémikus, nyugalmazott levéltáros új könyve, amely szeptember végén jelent meg a Mentor Könyvek kiadónál. Szerkesztője Káli Király István, a könyvet dr. Süli Attila, a budapesti Hadtörténelmi Intézet és Múzeum történésze lektorálta. Bemutatóját, amint már említettük, az 1848-49-es magyar szabadságharc 175. évfordulója tiszteletére rendezett konferenciát követően tartották a Kultúrpalota kistermében.

Bodolai Gyöngyi

A 85. életévét töltő Pál-Antal Sándort *Káli Király István* köszöntötte hosszas taps kíséretében. Ez a kötet „történetírói tevékenységének hatyúdala”, idézte a szerzőt, majd hozzátette, hogy annyi kötet megírására fogja rábírní, amennyire csak lehet. A történésznek az a rendeltetése, hogy írja a történelmet, a szerkesztőnek pedig, hogy folyton erre biztassa. Elhangzott, hogy sokan járultak hozzá a könyv megjelenéséhez, de aki igazán felmérhette, hogy milyen szintre jutott el Pál-Antal Sándor szintetizálóképessége, úgy,

hogy a legapróbb részletek sem maradtak ki a könyvből, az a szakember, dr. Süli Attila hadtörténész, aki részt vett a kötet méltatásában is.

A következőkben a szerző vette át a szót, aki bevallotta, hogy 1848-as kérdésekkel 2000 előtt nem foglalkozott. Levéltárosi feladatának a források közzétételét tekintette, amelyek feldolgozása a kutatók feladata lenne. 1998-99-ben, a forradalom évfordulóján nagy rendezvények voltak, tudományos ülésszakokat lehetett tartani (amire támogatást is adtak), tanulmányokat, könyveket lehetett írni. Várta a helyi levéltárba a kutatókat, de egy sem jelentkezett. Ekkor ambicionálta meg magát, hogy ír pár forráskötetet 1848-ról. Így elég gyors munkával összehozta az első forráskötetet az 1848-49-es marosvásárhelyi, maroszéki, udvarhelyszéki, csíkszéki és végül közös munkával a háromszéki eseményekről. Ezt követően vált 1848-as szakértővé. Majd következett egy külön kötet Csíkszék történetéről. A Marosvásárhelyről szóló könyv megjelenéséig azért kellett 15 évet várni, mert ennyi időre volt szükség ahhoz, hogy otthon érezze magát az 1848-49-es kérdésekben. Ami, „bár történetírásunk egyik központi témája volt”, a forradalomról és szabadságharcról „tudományos igényeket is kielégítő összefoglaló írás a várost illetően mindmáig hiányzott” – olvasható a Bevezetésben.

Együttműködésükről dr. Süli Attila történész számolt be. Elmondása szerint sokat „zaklatta” új tanulmányokkal Pál-Antal Sándort, aki szorgalmasan feldolgozta a kapott anyagot. A vendég hadtörténész végül kijelentette, hogy lehet még új monográfiát írni a marosvásárhelyi, maroszéki 1848-49-es eseményekről, de aki ennek a témának nekifog, Pál-Antal Sándor könyvét nem kerülheti meg.

A kötet elkészülte után a szerkesztő munkája roppant egyszerű volt, vette át a szót Káli Király István, aki szerint az utóbbi öt évben olyan fejlődésen ment át Pál-Antal Sándor a koncentrált szöveg felépítés, az átgondolt, logikus tárgyi is-

mertetés terén, hogy alig volt javítanivaló a szövegen.

Pál-Antal Sándor elmondta, hogy levéltárosként a rendszerváltozás újágcikkeket írt, amelyek szövege tiszta, az olvasók számára könnyen érthető kellett legyen. Születési adottsága a jó koncentrációképesége, ezért amikor tudományos tevékenységgel kezdett foglalkozni, nem volt gond számára egy mondatot megfogalmazni. Ebben az is szerepet játszott, hogy könyveket szerkesztett, felfedezte mások hibáit, és azok javítása közben önmagát is fejlesztette. Amikor akadémikus lett, azóta még nagyobb az elvárás, és megtörténik, hogy háromszor olvassa át, amit megírt. Másik adottsága, hogy képes alárendelni a saját szempontjait annak, hogy az olvasó dolgát könnyebbé tegye. Véleménye szerint nagymértékben hozzájárult az eredményhez a család, felesége támogatása, aki megjegyzés nélkül hagyta dolgozni munkaidő után is.

„A rendkívül igényes várostörténeti írásból” kiderül, hogy Marosvásárhely cselekvő részese volt az 1848-49-es forradalom és szabadságharc eseményeinek. A jelentős fiatal értelmiségiek foglalkoztatott városban adottak voltak a feltételek a forradalmi változások bekövetkeztére, és ezek szorgalmazása nem is maradt el, az eszmék már 1848 kora tavaszán jó talajba (a királyi táblánál működő fiatal joggyakornokok, a református kollégium diákjai) „hulltak ahhoz, hogy kicsírázzanak”. Ugyanakkor anyagi és emberi áldozatok meghozatalával a város is kivette részét a szabadságharc küzdelmeiből. Pál-Antal Sándor kutatásainak tárgyát azonban nem kizárólag a forradalmi események képezték, hanem a város története általában. A kötet megírásakor „a levéltári kutatások mellett bőven használta a korabeli erdélyi sajtóban megjelent tudósításokat is”.

A 14 fejezetre és azon belül alfejezetekre tagolt könyvben a szerző bemutatja a város korabeli helyzetét: a népességet felekezeti megoszlás szerint is, a társadalmi viszonyokat, a gazdasági helyzetet, a fontosabb utcákat, épületeket, a város lakóinak életkörülményeit, a város önkormányzatát, egészségügyi, oktatási és művelődési helyzetét, ezen belül a színjátás kezdeteit, az irodalmi életet. Részletesen beszámol a másfél évig tartó forradalom és szabadságharc időszakának felemelő eseményeiről, mint amilyen a március 25-i fáklyásmenet és a Bodor-kútnál szervezett ünnepély volt ezernyi résztvevővel. Fontos helyet foglal el a kötetben a honvédelem, a 12. honvédszászlóalj, a kötelező nemzetőrség megszervezése, a szabad lovascapat, a Kossuth-huszárok kiállítását, a maroszéki határvédszászlóalj megszervezése. Olvashatunk a nyertes és a vesztes csatákról, a kiéleződő szász, román és magyar ellentétekről és azok következményeiről. A kötet egyik legmeggrázóbb fejezete Marosvásárhely 1849-es megszállásának, a fegyverletétel utáni megtorlásnak, a város kirablásának, a lakosság elűldözésének, elpusztításának, a megtorlásnak a tragikus eseményeiről szól. A szabadságharc utolsó nagy horderejű megnyilvánulása a székely vértanúk elítélése és kivégzése volt, ami nem maradt ki a könyvből.

A kötet végén a szereplők személyi adatait közli a szerző, valamint a megemléített korabeli okmányokat és visszaemlékezéseket 90 oldalon keresztül.

Még sok minden elhangzott a bemutatón, és hosszan lehetne írni a könyvről, de a kíváncsiság, az érdeklődés felkeltésére talán ennyi is elég. Hiánypótló, hasznos, érdekfeszítő, „nehéz” olvasmány Pál-Antal Sándor könyve, de minden marosvásárhelyinek (és nem csak) el kellene olvasnia.

Ady és Léda digitalizált levelei is elérhetők a Copia felületén

Ady Endre és Léda digitalizált leveleit is elérhetővé tette a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ Országos Széchényi Könyvtár (MNMKK OSZK) az általa üzemeltetett Copia tartalomszolgáltatás felületén – tájékoztatta az intézmény hétfőn az MTI-t.

Közleményük szerint az MNMKK OSZK Kézirattára 213 levelet őriz Ady Endre és Léda levelezéséből, amelyek a ma ismert, egymásnak szóló üzeneteik túlnyomó részét adják. E levelek digitális másolatát tette most mindenki által hozzáférhetővé az intézmény.

A közleményben felidéztek, hogy Ady és Léda kapcsolatának dokumentumai több lé-

pésben kerültek a Kézirattár gyűjteményébe. Révész Béla, Ady jó barátja és monográfusa vásárolta meg a „relikviadobozt” Léda hűgától, Brüll Bertától. Léda ebben a dobozban tartotta Adyhoz kötődő emlékeit.

Révész Bélától az anyag egy részét a Széchényi-könyvtár vette meg, egy másik részét pedig Révész orvosa, Nádor Henrik, aki később anyagi okok miatt megvált a gyűjteménytől.

Az irategyüttes végül Ady titkárnak özvegyétől, Steinfeld Nándornétól érkezett a Kézirattár állományába.

A 213 dokumentum túlnyomó része Ady által írt levél. A szerkesztés 1903-ban találtak először Nagyváradon, ahová az akkor már Párizsban élő asszony hazalátogatott.

Ady nemcsak Lézával, de a férjével, Diósy Ödönnel is baráti viszonyt igyekezett fenntartani.

A költő leveleinek jelentős részét Párizsba küldte, kettős címezéssel: azok, amelyek a házaspár mindkét tagjához szoltak, közös lakásuk címére érkeztek, míg a kimondottan szerelmes témájúakat „postán maradó” megjelöléssel látta el.

Mint írták, a levelezés végigkíséri kettejük viharos, ambivalens szerelmét, amely nemcsak heves héja-nászukba, hanem személyiségükbe is betekintést ad.

Kitértek arra, hogy a nemzeti bibliotéka kézirattára Magyarország legnagyobb kéziratgyűjteménye, amelynek alapját a könyvtár alapítója, Széchényi Ferenc tette le.

A tár több mint másfél millió kéziratot őriz: 600 középkori kódexet, több mint 30 ezer újkori kötetes kéziratot, 40 ezer levelet és több mint 700 személyi hagyatékot. Ez utóbbiak között van Ady Endre első nagy szerelmével, Lézával folytatott levelezése is.

A Copia felületén eddig Babits Mihály levelezésének közkinccskörbe tartozó részét, Petőfi Sándor és Szendrey Júlia kézíratait, Kölcsey Ferenc költeményeinek, leveleinek, kritikai értekezéseinek kézíratait, valamint Keresztury Dezső Egry Józseffel folytatott levelezését tették közzé.

A most elérhetővé tett levelek a <https://copia.oszk.hu/> oldalon olvashatók. (MTI)

Beresztelke

Szerkesztette: Nagy Székely Ildikó

Régi projektek, új tervek

Alpolgármesterből községgazda

Beresztelke község vezetését október 15-én, látogatásunk előtt egy nappal vette át Deák Attila leköszönő elöljárótól Alexa Sorin Emilian (fotó) korábbi alpolgármester. Az új községgazdát terveiről, elképzeléseiről kérdeztük.

– Az elődömmel nagyon jól együtt tudunk működni az elmúlt négy évben. Legfontosabb célkitűzésünk a közösen elindított, uniós támogatottságú projektek megvalósítását – a csatornahálózat kiépítését, a községi utak aszfaltozását, a mezői utak rendbetételét – tekintem. Ide sorolható egy napelempark létesítése is. Emellett igyekszem a továbbiakban is megragadni minden olyan pályázási lehetőséget, ami a község javát szolgálja – mondta a frissen beiktatott elöljáró

Alexa Sorin Emilian az új tervek között egy kulturális létesítmény biztosítását említette a kisfülpösieknek. A falubeli kultúrház jogi helyzete tisztázatlan, az ingatlan ugyanis a református egyházé volt, a terület azonban, amire épült, az ortodox egyházé. Amíg a tulajdonviszony nem rendeződik, nem lehet pályázati pénzt lehívni az épület felújítására, korszerűsítésére. Ugyanakkor a helyi sportpályák rendbetételére és infrastrukturális fejlesztésekre is szükség lesz, hiszen a községben több mint húsz kilométer mellékutca nincs

leaszfaltozva, de ez csak a csatornahálózat kiépítése után következhet, ami a legfontosabb megoldandó feladat – szögezte le az új polgármester.

Az új helyi tanácsnak négy RMDSZ-es tagja van – eggyel kevesebb, mint a korábbi ciklusban –, ők négy liberális, egy szociáldemokrata, egy AUR-os és egy USR-s tanácsossal döntenek a következő négy évben a község dolgairól. A korábbi polgármester nem indult a tanácsosi listán.

Apró tudásbirodalom Kisfülpösön

(Folytatás az 1. oldalról)

a tananyagot, ha már négyszer hallottam!”. Mindig jólesnek az elismerő visszajelzések az egykori, tanulmányait rendszerint Szászrégenben folytató diákjaimról – tette hozzá a pedagógus, akitől azt is megtudtuk, hogy a vallás-, az angol- és a testnevelésórát – ahogy máshol is – szaktanárok tartják Kisfülpösön.

Aki a kistestvérenek mesét olvas

– Rendszeresen járok mesemondó, anyanyelvi, hagyományőrző és szavalóversenyekre a tanítványaimmal. Mindig akadnak köztük kiemelkedő képességű gyerekek, ilyen az egyik elsőm, Florea Szófia is, aki már előkészítésként tudott írni-olvasni – kereste meg a pedagógus tekintete a tűzrólpattant, barna hajú kislányt, aki a látogatásunkkal egybeeső szünetben éppen a Beresztelki Polgármesteri Hivatal által az iskolaudvarra három éve felszerelt játszótéri kellekeket vette sorba barátnőivel.

– Tanintézetünk felújítása hosszas folyamat volt, ami még Deák Attila polgármestersége előtt, tehát több mint négy éve elkezdődött. Belső munkálatokat is végeztek az iskolában, rendbetették a falakat és a mennyezetet, és ebbe a szülők is nagymértékben besegítettek. Most az oktatáshoz szükséges eszköztárunk is megújult, a tanév elején megérkezett az okostábla – újságolta a tanító, majd kérésünkre az említett kislányt, Szófiát is odahívta.

– A magyarórák a kedvenceim, a munkafüzetből a színezős feladatokat szeretem leginkább. A kedvenc mesém A három kismalac – sorolta a leányka, majd azt is elárulta, hogy otthon a két és fél éves kistestvérenek is szokott olvasni.

Az iskolai játszótérről a tanterembe visszatérve a gyerekek pillanatok alatt elfoglalták a helyüket, a fal melletti sor első helye azonban üresen maradt. Egy kerekesszékre figyeltünk fel a kis asztal mögött, ez jelezte, hogy a hiányzó diák mozgássérült.

– Egy első osztályos kislányról van szó, aki most terápián van – világosított fel a pedagógus, akit arról is megkérdeztünk, hogyan viszonyul az öt miniosztály a különleges szükségletű diáktársához.

– Kiskorától ismerik, és elfogadják, szeretik, mindig igyekeznek a kedvében járni – mondta Nagy Hajnal. Talán ez volt az a pillanat, amikor fotós kollégámmal együtt ismeretlenül is megkedveltük ezt a gyermekcsapatot, és teljes mértékben egyetértettünk a lelkes pedagógussal abban, hogy a Kisfülpösön zajló nevelői tevékenység bármelyik tanítézzel felveheti a versenyt.

Beszélgésünk végén megtudtuk, hogy Nagy Hajnal vezetésével Verőfény néven néptáncscsoport működik a faluban, az oktató Nagy Zoltán Győző, Hajnal fia. A három korcsoportot átfogó együttes legnagyobbjai, a középiszkolás és egyetemista tagok a szászrégeni Járom néptáncscsoporthoz csatlakoztak – világosított fel a tanító.

Az adósság törlesztése után pályázhattak

Az alapozás időszaka volt

Az ideai helyhatósági választások után Beresztelke neve a médiában az „elvesztettük” igével összefüggésben szerepelt, az RMDSZ jelöltjének, Csatlós Csaba Péternek ugyanis nem sikerült megszereznie a voksok többségét. A szavazók döntésének értelmében a Szászrégen vonzáskörzetébe tartozó községet az elkövetkező négy évben a korábbi alpolgármester, Alexa Sorin Emilian vezeti.

2021 februárjában hívtuk fel olvasóink figyelmét arra, hogy Beresztelkének két évtized után végre újra magyar polgármestere van. Az akkori győztes, Deák Attila (fotó) szerint – aki helyi támogatottság hiányában nem indult újra a választásokon – ezt belátható időn belül nem lehet elmondani a községről. A korábbi polgármestert arra kértük, foglalja össze mandátuma fontosabb történéseit.

– Nekem az elmúlt időszakban nem az volt a feladatom, hogy látványos, nagy eredményeket mutassak fel, hanem az, hogy rendet tegyek a község házában: rendezzem a felgyűlt, közel 1.800.000 lejes adósságot, amihez még az adórészlegben be nem hajtott összegek is hozzátartoztak 1.628.235,40 lej értékben – tehát több mint 3.400.000 lej volt a tartozás, miközben a község évi költségvetése átlagban hárommillió lej –, megoldjam a leltárral kapcsolatos ügyeket – itt a hiány 64 ezer lej körül mozgott, emiatt kivizsgálást kértünk az ügyészségen –, és elvégezzem az elmaradt papírmunkát, tehát egy olyan alapot teremtek, amivel Beresztelke újra a fejlődés útjára léphet. Ez a munka olyan volt, mint egy ház alapozása, ami a külső szemlélő számára észrevehetetlen, az építkezés-

ami egy hosszabb folyamat. Olyan ingatlanok nem voltak betelekelve, mint a beresztelki kultúrotthon vagy a magyarfülpösi legelő.

Körvonalazódik a csatornahálózat

– Beszéljünk az alapozást követő lépésekről, amelyeknek pár év múlva lesz látható eredményük.

– Négy év alatt 22.967.123,13 lejt hívtunk le pályázati úton, ide tartoznak a még el nem kezdett munkálatokra kapott összegek is, amelyekre már aláírtuk a szerződést. Ez nem elhanyagolható eredmény ahhoz képest, hogy a mandátum átvételekor egyetlen pályázat sem volt folyamatban a községben, mindössze a csatornahálózat műszaki tanulmányának kidolgozására kötöttek szerződést, de az sem volt kifizetve. Az egyik legfontosabb pályázatunk éppen a szennyvízhálózat kiépítésére vonatkozik. 2021-ben az Anghel Saligny programon keresztül igényeltünk támogatást erre, és 14 millió lejt sikerült is lehívunk. A szerződést idén júliusban kötöttük meg, a továbbiakban a műszaki terv kidolgozása és a közbeszerzési eljárás elindítása következik. Úgy dolgoztuk ki a megvalósíthatósági előtanulmányt, hogy egy saját szennyvíztisztító állomás létrehozása is tartozzon a munkálathoz. Eredetileg a szászrégenihez akartuk csatlakoztatni a rendszert, de az nagyon költséges lett volna. A hálózat először a községközpontban épülne ki, ennek összértéke 22 millió lej. Ezt az összeget a jelenlegi vezetőségnek kell majd biztosítania, ami nem lesz egyszerű, a költségvetésünk szerint ugyanis legtöbb kétmillió lej kölcsönt vehetünk fel.

Útjavítások, vízhálózat-bővítés, munkagépek

A 2021-es eredmények között a korábbi polgármester azt is megemlítette, hogy Nagyfülpösön bővítették az ivóvízhálózatot két utcában, 800 méteren. Szintén abban az évben indították el a vízhálózat átadásának folyamatát az Aquaservnek, a folyamat tavaly októberben zárult le. 2021-ben vezették be a központi fűtést a kisfülpösi iskolába, és teljesen felújították a beresztelki műgyepes pályát, a községbeli játszótéret is rendbe tették, volt, ahol új hintákat és egyéb kellekeket is felszereltek. A kis- és a magyarfülpösi iskola udvarán is kialakítottak egy kis játszótérrel. A GAL-on keresztül ötezer euró értékben kötöttek szerződést 102 szék és hat asztal vásárlására, a bútorzatot a magyarfülpösi kultúrotthonnak adták használatba. 2021 nyarának nagy eszései után 16,9 kilométer mezői út, illetve utcarész rendbetételére kormánytámogatást igényeltek. Azon az őszön a 992-es kormányhatározattal 2.280.000 lejt kaptak erre, a versenytárgyalások elhúzódása miatt a munkálatok jelenleg is folynak. Az időközben bekövetkezett drágulások folytán a 16,9 km-ből 10 kilométer utat lehet feljavítani – tette hozzá Deák Attila, akitől azt is megtudtuk, hogy 2021-ben 20 százalékkal csökkentették a helyi adókat, amelyek a korábbi időszakban az infláció mértéke mellett évről évre további összegekkel nőttek.

– 2022-ben a GAL-on keresztül 14.600 eurót hívtunk le a község tulajdonában lévő traktor három új tartozékának megvásárlására. Ezt az összeget kipótoltuk még 6000 euróval, és a három helyett négy kiégésztőt vettünk: egy fém sepregetőgépet, egy szecskázót, egy grédert és egy homokszórót. Ugyanabban az évben pályáztunk a község külterületének feltérképezésére az országos kataszterezési program keretében, ez a munkálat is folya-

matban van – tájékoztatott a leköszönő elöljáró.

Elbírálás előtt a napelempark projektje

2023 őszén önerőből vásárolt a községvezetés egy buldoexkavátort. Ugyanabban az évben tették rendbe a Kisfülpös központjában lévő hidat, Magyarfülpösön pedig egy kilométer járdát újítottak fel. A térfelügyelő kamerarendszert is korszerűsítették, hat új kamerát szereltek fel. Beresztelkén és Magyarfülpösön is kialakítottak új zöldövezeteket padokkal, asztalokkal, tujákkal. A tavalyi év végén a vidékfejlesztési ügynökségen (AFIR) keresztül egymillió euró értékben hívott le támogatást az önkormányzat a beresztelki és magyarfülpösi utcák aszfaltozására összesen 5 kilométeren. Aláírták a szerződést, jelenleg a műszak terv készül. Szintén 2023 decemberében pályáztak egy napelempark létrehozására, ami megoldaná a közvilágítást, a középületek áramszükségletét is kielégítené. A pályázat elbírálás alatt van.

– 2023-ban az országos helyreállítási terven (PNRR) keresztül a községbeli iskolák modern segédesszközökkel való felszerelésére nyertünk támogatást 800.172 lej értékben. Az idén 400 ezer lejt kaptunk az államtól a helyi óvodások és iskolások egészséges és változatos ebédjének biztosítására. Márciusban az iskolaelhagyás csökkentését célzó uniós pályázati kiíráson, a PNRAS-programon keresztül közel 908.434 lej lehívására nyújtottunk be dokumentációt. A pályázat még nincs elbírálva. Az utolsó tanácsülésen 15 ezer lejt hagytunk jóvá a kisfülpösi elemi iskola számára, ahol beindult a délutáni oktatás, és kis ágyakra, matracokra van szükség – zárta beszámolóját Deák Attila, aki az elkövetkezőekben visszatér a magánszférába, ahol végzettsége szerint jogtanácsosként dolgozhat.

Emberhátrányban is legyőzte a Fehérvárt a Ferencváros

A címvédő Ferencváros 30 percig emberhátrányban futbalozva is 2-0-ra legyőzte a vendég Fehérvárt a magyar labdarúgó NB I 10. fordulójának vasárnap esti rangadóján, s ezzel visszaállt az élre a tabellán.

Kemény összecsapásokkal és rengeteg párharccal tarkított, kevésbé látványos és nem is túl magas színvonalú első féldőt vívtak egymással a felek.

Arról, hogy ne gól nélküli állással vonuljanak a szünetre a csapatok, Saldanha tett, aki az ellenfél védőjének, Serafimov-

Csongvai Áron (bal), a Fehérvár és Matheus Saldanha, a Ferencváros játékosa
Fotó: MTL/Illyés Tibor

Eredményjelző

* NB I, 10. forduló: Kecskeméti TE – Puskás Akadémia FC 0-3, Zalaegerszegi TE FC – ETO FC Győr 1-2, Ferencvárosi TC – Fehérvár FC 2-0.

* NB II, 10. forduló: Tatabánya – Mezőkövesd 0-2, Budafok – Csákvár 2-1, Kisvárdai – Gyirmót 6-4, Ajka – Kazincbarcika 1-1, Kozármisleny – Soroksár 1-1, Vasas – BVSC-Zugló 2-1, Szeged-Csanád – Békéscsabai Előre 2-0. Az élsorozat: 1. Kisvárdai 18 pont, 2. Kazincbarcika 17, 3. Kozármisleny 17, 4. Gyirmót 17.

* Szuperliga, 13. forduló: CSU Craiova – Botosani FC 0-0, Bukaresti Dinamo 1948 – Bukaresti FCSB 0-2. Az élsorozat: 1. Kolozsvári FCU 26 pont, 2. CSU Craiova 21, 3. Kolozsvári CFR 1907 19, 4. Galaci SC Oțelul 19, 5. FCSB 19, 6. Petrolul 52 Ploiești 19.

* 2. liga, 10. forduló: Nagyvárad FC Bihor – FK Csikszereda 0-1. Az élsorozat: 1. Csikszereda 28 pont, 2. Bukaresti Steaua 20, 3. Resicabányai CS Muncitoresc 20.

nak a labdakezelési hibáját kihasználva, a játék-rész derekán előnyhöz juttatta a házigazda zöld-fehéreket.

Támadásban mindkét oldalon sok volt a pontatlanság és a kisebb hiba, így a küzdelmes első 45 perc után egygólos ferencvárosi vezetéstől folytatódhatott a találkozó.

A szünet után tíz perc alatt akár több gólt is szerezhettek volna az FTC, de a fehérvári kapuban jó teljesítményt nyújtó Dala Martin tett róla, hogy ez ne következzen be.

Tizenegyesből aztán mégis kétgólosra nőtt a hazai előny, Kady –kezezés miatt megítélt – büntetőjénél már az ifjú kapus sem tudott segíteni a vendégeken.

Rövidesen emberhátrányba került a vendéglátó együttes, ennek következtében megélnékült a fehérváriak játéka, de csak a kapufát sikerült eltalálniuk – kétszer is –, ezért azonban nem járt pont.

A vasárnapi játéknapon ez volt az egyetlen hazai győzelem, miután a Győr Zalaegerszegről, a Puskás Akadémia

pedig Kecskemétről hozta el a három pontot. Utóbbi meccsen a hét közben kinevezett Gera Zoltán vereséggel debütált a házigazdák kispadján.

A zöld-fehér együttes két elveszített tétmeccset követően nyert ismét, míg a Fejér vármegyei riválisnak ez volt sorozatban a negyedik veresége a bajnokságban.

Jegyzőkönyv

NB I, 10. forduló: Ferencvárosi TC – Fehérvár FC 2-0 (1-0).

Budapest, Groupama Aréna, 11.105 néző, vezette: Antal P.

Ferencváros: Dibusz – Makreckis, Cissé, Gartenmann, Civic – Rommens, Maiga (46. Abu Fani) – Traoré (73. Zachariassen), Kady (67. Misidjan), Kehinde – Saldanha (67. Varga B.).

Fehérvár: Dala – Simut (76. Kovács P.), Serafimov, Spandler, Bedi (83. Katona M.) – Csongvai – Holender, Kovács M. (59. Stefanelli), Szabó I. B. (76. Kalmár), Huszti – Gradar.

Gólszerzők: Saldanha (23.), Kady (56.).

Kiállítva: Kehinde (62.).

Sárga lap: Gartenmann (39.), illetve Simut (14.), Bedi (30.).

A tabella

1. Ferencváros	8	7	0	1	15-5	21
2. Puskás AFC	9	7	0	2	16-8	21
3. Paks	9	6	1	2	20-12	19
4. MTK	9	6	0	3	15-9	18
5. Újpest	10	5	2	3	15-7	17
6. Diósgyőr	10	4	3	3	9-10	15
7. Győr	9	3	2	4	10-12	11
8. Nyíregyháza	10	3	1	6	13-19	10
9. Fehérvár FC	10	2	3	5	11-19	9
10. Zalaegerszeg	9	2	1	6	10-15	7
11. Debrecen	9	2	1	6	11-18	7
12. Kecskemét	10	1	2	7	6-17	5

Röviden

* Egyaránt ezüstéremmel zárta Szöcs Bernadette az ausztriai Linzben rendezett egyéni asztalitenisz Európa-bajnokság női egyes és női páros versenyszámát. A marosvásárhelyi játékos női egyesben a hazai közönség előtt szereplő Sofia Polcanovától 4-1-re kapott ki a döntőben. Érdekesség, hogy párosban éppen Polcanova volt a társa, a fináléban 3-2-re alulmaradtak a Hana Matelova-Barbora Balazova kettőssel szemben. A magyarok közül Póta Georgina volt a legeredményesebb az Eb-n, aki női párosban a negyedöntőben, egyesben a nyolcaddöntőben búcsúzott.

* A Rapidhoz hasonlóan szintén hazai környezetben és francia ellenféllel szemben maradt alul a női kézilabda Bajnokok Ligája 6. fordulójában a Bukaresti CSM: a Metz Handballtól szenvedett 32-31-es vereséget. Vesztett a Beszterce is, a Storhamar 25-23-mal tartotta otthon a győzelemért járó pontokat a Gloria 2018 elleni találkozón.

* A férfikézilabda-Európa-kupa 2. fordulójának 1. mérkőzésén súlyos vereséget szenvedett a Bukaresti CSM a Runar Sandefjord vendégeként. Az eredmény 37-25. A visszavágót ugyancsak Norvégiaiban rendezték, tegnap, lapzárta után. Egy másik találkozón a Tordai Potaisa 31-25-re alulmaradt az északmacedón GRK Ohrid otthonában.

Bajnokok Ligája: Újra találkoznak a legutóbbi döntősök

Ma kilenc mérkőzéssel folytatódik a labdarúgó Bajnokok Ligája alapszakasza, a harmadik forduló első játéknapján újra találkozik az előző idény két döntőse: a címvédő Real Madrid a Borussia Dortmundot fogadja.

A két csapat június 1-én a londoni Wembley Stadionban zárta az előző BL-szezont, a Real Madrid 2-0-s sikerével története során a 15. alkalommal hódította el a legrangosabb európai kupát.

Összességében ez lesz a 16. egymás elleni összecsapásuk, a spanyo-

lok vezetik az örökmérleget 7 győzelemmel, 5 döntetlennel és 3 vereséggel.

A madridiak hagyományosan erősek a német csapatokkal szemben, a legutóbbi 22 Bundesliga-gárda elleni meccsükből csak egyet veszítettek el, még a 2022/23-as kiírásban a Gulácsi Pétert és Willi Orbánt foglalkoztató RB Lipsce otthonában.

Hazai környezetben még ennél is régebben, a 2014/2015-ös nyolcaddöntőben a Schalke 04-től kaptak ki.

A német együttes két forduló után vezet a BL-tabellát, ráadásul 10-1-es a gólkülönbsége, legutóbb 7-1-re ütötte ki a Celtict.

A mérkőzés játékvezetője az erdélyi magyar Kovács István lesz.

A Dortmundhoz hasonlóan százszázalékos Aston Villa a BL-újonc, nyeretlen Bolognát látja vendégül, az AC Milan pedig hazai környezetben a Club Brugge ellen készül megszerezni első pontjait a sorozat mostani kiírásában.

A két meccs után ugyancsak hat ponttal álló Juventus pedig a VfB Stuttgartot látja vendégül.

Televíziós közvetítések

* **19.45 óra:** AC Milan – Club Brugge (DigiSport 1, Prima Sport 1), AS Monaco – Crvena zvezda (DigiSport 2, Prima Sport 2)

* **22.00 óra:** Real Madrid – Borussia Dortmund (DigiSport 1, Prima Sport 1), Juventus – VfB Stuttgart (DigiSport 2, Prima Sport 2), Arsenal – Sahtar Donyeck (DigiSport 3, Prima Sport 3), Paris Saint-Germain – PSV Eindhoven (DigiSport 4)

Kettős Ferrari-siker Leclerc vezérletével

Charles Leclerc, a Ferrari monacói versenyzője nyerte a Forma-1-es Egyesült Államok Nagydíját vasárnap a texasi Austinban, ahol a show-t a világbajnoki címvédő és élvonalos Max Verstappen (Red Bull) Lando Norrisszal (McLaren) vívott csatája vitte el.

Leclerc mögött csapattársa, a spanyol Carlos Sainz Jr. végzett másodikként, míg a dobogó alsó fokára a negyedik vb-címére hajtó Verstappen állhatott fel, miután az öt négy és fél körrel a vége előtt megelőző Norrist öt másodperces időbüntetéssel sújtották, mert szabálytalannak ítélték a manőverét.

A rajtnál a pole pozícióból startolt Norris és a mellőle indult Verstappen azonnal összecsapott egymással a vezetésért, de az első kanyarba egymás mellett fordultak be, kicsivel mindketten szélesebben kanyarodtak a kelletnél, ezt pedig Leclerc kihasználta. A monacói a negyedik pozícióból startolt, és a Norris-Verstappen csatát a maga javára fordítva az első kanyar után máris az élre állt.

Csapattársa, Sainz is profitált valamennyit a vb-címre esélyesek egymás elleni küzdelméből, a legnagyobbat pedig Norris veszítette, ő negyediknek esett vissza. Kisvártatva Lewis Hamilton (Mercedes) kicsúszása miatt a pályára hajtott a biztonsági autó, amely aztán néhány kör után engedte a mezőnyt. Ekkor Leclerc, Verstappen, Sainz, Norris volt az első négy sorrendje.

Az élen Leclerc nagyon magabiztos volt, húsz kör után már több mint nyolc másodperccel vezetett Verstappen előtt.

A kerékcserék sorát az élmezőnyből Sainz kezdte meg a 22. körben, aztán Verstappen kapott friss abroncsokat a 26., majd Leclerc a 27. körben. Norrist a McLaren csak a 32. körben

hívta ki a boksza, így a brit versenyző a kerékcserék után a negyedik helyen száguldott és valamivel frissebb gumijaival üldözőbe vehette Verstappent. A holland címvédő ugyanis Sainz mögé tért vissza a pályára saját kerékcseréje után, és nem is tudta megszorongatni a Ferrari spanyol versenyzőjét.

A hajrában Norris és Verstappen csaknem tíz körön át tartó, óriási csatát vívott, végül a britnek négy és fél körrel a leintés előtt sikerült megelőznie a rivalist és feljönnie harmadiknak. Verstappen azonnal jelentette a csapatrádió, hogy riválisa úgy előzte meg, hogy közben elhagyta a pályát. Norris a saját igazát bizonygatta, mondván, nem tudott volna másképp elmenni a holland mellett. A versenybíró végül közvetlenül a leintés előtt büntette meg Norrist, akinek így nem sikerült pontokat hoznia az összetettbeli élvonalon.

A vb a hétvégén a Mexikói Nagydíjjal, Mexikóvárosban folytatódik.

Fotó: az F1 közösségi oldala

Eredményjelző

Forma-1, Egyesült Államok Nagydíja, Austin (56 kör, 308,405 km)

* **pontszerzők:** 1. Charles Leclerc (monacói, Ferrari) 1:35:09.639 óra, 2. Carlos Sainz Jr. (spanyol, Ferrari) 8.562 másodperc hátrány, 3. Max Verstappen (holland, Red Bull) 19.412 mp h., 4. Lando Norris (brit, McLaren) 20.354 mp h., 5. Oscar Piastri (ausztrál, McLaren) 21.921 mp h., 6. George Russell (brit, Mercedes) 56.295 mp h., 7. Sergio Pérez (mexikói, Red Bull) 59.072 mp h., 8. Nico Hülkenberg (német, Haas) 1:02.957 perc h., 9. Liam Lawson (új-zélandi, RB) 1:10.563 p h., 10. Franco Colapinto (argentín, Williams) 1:11.979 p h.;

* **leggyorsabb kör:** 1:37.330 perc, Esteban Ocon (francia, Alpine, 53. kör);

* **pole pozíció:** Norris.

A vb-pontversenyek állása

* **versenyzők:** 1. Verstappen 354 pont, 2. Norris 297, 3. Leclerc 275, 4. Piastri 247, 5. Sainz 215, 6. Lewis Hamilton (brit, Mercedes) 177, 7. Russell 167, 8. Pérez 150, 9. Fernando Alonso (spanyol, Aston Martin) 62, 10. Hülkenberg 29, 11. Lance Stroll (kanadai, Aston Martin) 24, 12. Cunoda Juki (japán, RB) 22, 13. Alexander Albon (thaiföldi, Williams) 12, 14. Daniel Ricciardo (ausztrál, RB) 12, 15. Kevin Magnussen (dán, Haas) 8, 16. Pierre Gasly (francia, Alpine) 8, 17. Oliver Bearman (brit, Ferrari/Haas) 7, 18. Colapinto 5, 19. Esteban Ocon (francia, Alpine) 5, 20. Lawson 2;

* **csapatok:** 1. McLaren 544 pont, 2. Red Bull 504, 3. Ferrari 496, 4. Mercedes 344, 5. Aston Martin 86, 6. Haas 38, 7. RB 36, 8. Williams 17, 9. Alpine 13.

Techuniverzum

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Messze van még a mesterséges intelligencia forradalma

Ha a technológiai újítások terén körbenézünk, láthatjuk, hogy az emberek mesterségesintelligenciában égnek. Az okostelefonokon is ott vannak az AI-programok, és azoknak tesszük fel a kérdéseinket, nem írjuk be őket a Google-be, vagy kérdezzük a virtuális asszisztensünket. Hosszan lehetne beszélni arról is, hogy a különböző iskolai vagy munkahelyi feladatok területén is folyamatosan tör előre a mesterséges intelligencia. A technológia gyors fejlődése, valamint a nehéz és kényes ellenőrzés miatt vezették ki például a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Jogi Karán a szakdolgozatírást az idej tanévtől. Tehát azt lehetne mondani, hogy az AI egyre jobban meghódítja a világot, azonban egyelőre csak a magánemberek esetében.

Vannak olyan üzleti területek, ahova még 2017-ben robbant be a mesterséges intelligencia, és ott azóta csökkenni látszik a felhasználási területek növekedése, valamint relatív kevés példát lehet látni a vállalatok működését forradalmian megváltoztató megoldásokra, miközben az emberek mindennapjait elég radikálisan a feje tetejére állította az AI. Egyes szakemberek arról írnak, hogy a mesterséges intelligencia fejlesztése különböző trendeket követ, viszont ezek csak

időszakosak, és nem látszik mögöttük egy valódi cél vagy koncepció. Emellett arról sem szabad megfeledkezni, hogy komoly gondok vannak az adathitelesség terén, azaz nem minden valós, amit az AI a felhasználók elé tár, azonban sokan első olvasatra elhiszik az információkat, elkényelmesednek, és kompetenciáik egyre hiányosabbak lesznek.

Ha kicsit mélyrehatóbban megvizsgáljuk az AI és az üzleti világ kapcsolatát, látható, hogy globális szinten mintegy 22 millió cég használ valamilyen mesterséges intelligencia alapú megoldást, főként egy-egy üzleti funkcióhoz kapcsolódva. A szakértők arról számolnak be, hogy a technológia főleg az ügyfélszolgálati és kiberbiztonsági területekre szivárgott be, az AI-alapú virtuális asszisztensek is egyre inkább elterjednek.

A legnépszerűbb az összes mesterséges intelligencia terület közül a generatív AI, amely a tartalomgyártóknak, az értékesítés és a marketing területén dolgozóknak nyújt segítséget. Ezen túlmenően nem sok olyan terület van, amelyet forradalmasított volna a mesterséges intelligencia. Annak ellenére, hogy a technológiát számos gazdasági szektorban bevezették, úgy tűnik, egyelőre nem találták meg a mód-

ját, hogy miként is lehetne kamatoztatni. Biztosan vannak olyan vállalkozások, amelyek csak követik a trendeket, nem akarnak lemaradni semmiről, ami a digitalizációhoz köthető, azonban nincs semmilyen kidolgozott stratégiájuk vele kapcsolatban, így nem is tudnak építkezni az AI-re. Bevezetnek ugyan néhány új szoftvert, de ezek nem képesek valódi megoldást nyújtani a változó piaci viszonyokra, az aktuális üzleti igényekre.

A mesterséges intelligencia üzleti felhasználásában további problémát jelent, hogy nincs elegendő olyan ember, hús-vér alkalmazott, aki megfelelőképpen értene a rendszer használatához és karbantartásához. Ezért a vállalatok nem is tudnak rájönni, hogy miben segítheti a mindennapjaikat az AI.

Egy vállalaton belül a mesterséges intelligencia sikere nagyon múlik azon is, hogy a vezetőség mennyire nyitott a technológiai korszakváltásra, illetve meg tudják-e fogalmazni, milyen stratégia mentén valósítanak meg digitális fejlesztéseket. Utóbbira támpontot adhat egy problématerkép készítése, amely világosan megmutatja, hogy milyen kihívásoknak kell megfelelnie a cégnek a jelenlegi piaci környezetben, vagy akár öt éven belül. A problématerkép függ-

Mesterséges intelligencia, illusztráció

Forrás: Wikimedia Commons

vényében meg lehet tenni azokat a lépéseket, amelyek valóban szorosok a vállalat számára. A szakemberek felhívják a figyelmet, fontos, hogy egy konkrét vízió mentén, körültekintően állítsák össze a cégek a digitalizációs mérőszámok listáját, vizsgálják meg a rendelkezésre álló termékeket és szoftvereket, ezek függvényében válasszák ki a számukra leginkább megfelelőt. A mesterséges intelligencia, illetve a szoftverek nyújtotta megoldások csak akkor igazán

hatékonyak, ha megfelelő módon integrálva vannak a cég folyamataiba.

Az átállásra időt kell szentelni, és szem előtt kell tartani az adatok biztonságát, megfelelő formában való betáplálását az AI rendszerbe. Ellenkező esetben adatvesztés vagy rossz adatfeldolgozás is lehet a sietés vége. Ugyanakkor elengedhetetlenek a szakemberek, akik képesek megfelelően használni a technológiát, kiaknázva a benne rejlő képességeket.

Számos újdonságot jelentett be a Meta

Már rég megfigyelhető jelenség, hogy a fiatalok egyre inkább „elköltöznek” a Facebookról, mivel a közösségi médiás felületen ott vannak a szüleik, nagyszüleik vagy éppen a tanáraik. A jelenségre a Meta, a Facebook anyavállalata is felfigyelt, egy ideje küzd azért, hogy új felhasználókat vonjon be, visszaszeresse a fiatalokat. Az elmúlt években például megjelent a Reels funkció, ahol rövid videókat lehet megnézni, éppen, mint a TikTokon, most pedig további újításokat jelentett be a vállalat.

Érthető, hogy a Facebook harcol a fiatalokért, hiszen mostanra a kínai TikTok számít a legnépszerűbbnek a körökben, de a Meta-n belül is elég komoly konkurenciája van a Facebooknak: az Instagram. Nem arról van szó, hogy temetni kellene a Facebookot, van még bőven aktív felhasználó, de érzik az oldal üzemeltetői, hogy egyre nehezebben tudják felvenni a versenyt a konkurenciával, ezért jelentettek be újdonságokat, amelyek fókuszában a helyi közösségek is állnak. A Facebook kap egy „Helyi” (azaz Local) névre keresztelt fület, ahol olyan tartalmak fognak megjelenni, amelyek az adott felhasználó környékén készültek, és ezáltal többet megtudhatnak az adott helyről. Ezek a tartalmak származhatnak különböző csoportokból, eseményekről vagy éppen a Marketplace-ről,

azonban a funkció először csak néhány amerikai városban lesz elérhető, viszont ígérik, hogy a jövőben Európában is meg fog jelenni a Helyi fül, ami által a normál hírfolyamban is nagyobb figyelmet kapnak a helyi közösségek számára

Facebook, Helyi (Local) funkció Forrás: Meta

potenciálisan érdekes bejegyzések.

De nem ez az egyetlen újdonság, a TechCrunch szúrta ki, hogy a közösségi médiás oldal egy „Felfedezés” (Explore) fület is be fog vezetni, ahol a személyre szabott

Facebook-események frissítve Forrás: Meta

ajánlásokra fognak fókuszálni. Ez mondjuk nem annyira új, hiszen minden közösségi médiás felület készített egyfajta profilt a felhasználói-ról, felmérte, hogy melyek azok a tartalmak, amelyek felkeltik az adott személy érdeklődését, és olyan jellegűeket tart eléjük, hogy minél hosszabb ideig a felületen tartsa őket. Ebben tehát nincs semmi meglepő. Ami a változást jelenti, hogy a Felfedezés fül kiemelt helyet fog kapni mind az iOS, mind az androidos alkalmazásokban, mindkét esetben a navigációs sávba fog kerülni. Miután a felhasználók rákattintanak a Pinterestre vagy a TikTok új platformjára, a Lemon8-re hajazó megjelenés fogadja őket. Ez két részre lesz osztva, egyrészt a Helyi, másrészt a Felfedezés ajánlásra.

Ezek mellett a Meta odafigyel a videókra, ugyanis ezen a téren is újítások várhatók. Hamarosan minden videót – az élőket, a hagyományosokat és a rövid formátumúakat is – csak teljes képernyős módban fogja lejátszani a Facebook. Ezt a fejlesztést nem is kell sokat magyarázni: minden lehetőséget megragadnak, hogy felvegyék a harcot a TikTok-kal.

Végül, de nem utolsósorban, említsük meg az Események nevű funkciót, amely a videók tartalmához hasonlóan nem új keletű a Facebookon, azonban ez is kap egy ráncfelvarrást. Az Események fül

alatt a felhasználók heti és hétévi ajánlásokkal találkozhatnak a közelgő eseményekről, amelyek az érdeklődési területeik alapján lesznek rendszerezve. Az ajánlásokat értesítésként fogja tálni a Facebook. Az eseményekre Instagram-felhasználókat, -követőket is el lehet majd hívni, akár SMS-ben, akár e-mailben, ha azok nem rendelkeznek Facebook-profillal. Érdekes, hogy a Meta különválasztja a két felületét, tehát nem lesz lehetőség arra, hogy a felhasználók egyenesen a Facebook-profilukból küldjenek meghívót egy másik felhasználó Instagram-fiókjába. Eddig sem volt teljes az átjárás a két felület között, viszont most úgy tűnik, a Meta célja az, hogy még inkább különválassza őket. Bár azt sem lehet kizárni, hogy a széles körű bevezetésig meggondolja magát.

Bevezet továbbá számos mesterséges intelligencia alapú megoldást is, viszont ezek nem lesznek elérhetőek Európában. Az apróságok terén még meg kell említeni, hogy a Messenger alkalmazásban bevezetett Jegyzetek funkció megjelenik a Facebookon is, a WhatsApp esetében megismert Közösségi funkciót pedig beépítik a Messengerbe is.

Pontos dátumot egyelőre nem lehet mondani azzal kapcsolatban, hogy mikor érkeznek meg az újdonságok, valószínűleg fokozatosan fogják bevezetni őket.

Az olvasó írja

Szerkeszti: Mezey Sarolta

Money

Kuszálék Péter

Nincs hely a klasszikus memóriámban (a virtuálisát sem azért tartom, hogy efféle adatokat rögzítsek benne), emiatt nem tudom, hogy melyik rockegyüttes száma a *Money*, de szombat délelőtt épp elcsíptem azon a rádióadón, amelyet a konyhai munkák idején kapcsolok be, ha épp jó zenére vágyom. Kedvelem a számot, remek ritmusa van, s külön öröm, hogy a régi kasszagépek csengetését is bekeverték a szöveg alá. (Talán a Hintz patikában hallottam utoljára, hatvan évvel ezelőtt?) Nem értem a szövegét, de remélem, hogy nem a pénzimádók himnusza, hanem a maga helyén kezeli az 'aranyborjú körüli táncot'. Egyszer majd szólok nekik (ha még élnek ezek a derék rockerek), hogy iktassák be a szövegbe a „ne imádd anyyira, az csak egy szükséges rossz” angol megfelelőjét, mert sláger ide vagy oda: kell egy kis tanulságot is vegyíteni a sorok közé (a fiatalok okítása végett, ugyebár – mondotta Makarenko elvtárs).

Nézzük csak, miket lehet még elmondani a pénzről. Példának okáért a következőket: „Jó, ha van.” „Nem boldogít, csak megnyugtat.” „Olyan, mint a szerelem: könnyen elveszi az eszed.” Ez utóbbi még nem általánosan ismert, és nem is biztos, hogy ez a tökéletes megfogalmazás, talán jobb lenne a „könnyen a rabjává tesz” 'végkifejlet'. Elsősorban a szerencsejátékok rabjaira utalok, de ide lehet sorolni minden *káros szenvedélyt*. Három éve alkalmam volt elbeszélgetni egy olyan menyecskével, aki egy szerényebb kaszinóban dolgozik. Én 'azzal rúgtam be az ajtót', hogy eléggé aljas dolog ilyen helyeken dolgozni, amire ő azzal védekezett, mint a kocsmárosok: nem kötelez senki arra, hogy minden áldott nap tökrészegre idd magad, avagy eladd az utolsó ruhádat, hogy kártyázni mehess. Egyébként – mondotta – a legnagyobb rablók a bankok és az állam. Ezek ketten abban is összejátszanak, hogy a kisstílusú uzsorásokat kivonják a forgalomból, ám a legnagyobb sápot ők szedik be. A prolinak meg legyen annyi esze, hogy – a saját vagy a más kárán – ismerje meg ezt a huncut világot, és ne hagyja magát minden kétes ügyletbe beleérángatni. A Dacia Felix, a pilótajátékok és a svájci frankos bankkölcsonök előtt még volt egy figyelmeztető csali-buli: a gyorsan szaporodó és biotrágyát szaró vörös giliszta, amibe szintén ezernyi hiszékeny fickó fektetett, majd a csőd beütése után tüntetni ment az Országház elé. Másik példa: a cigisdobozokra nyomtatott figyelmeztetések kivételesen őszinték, semmi egyéb dolga nincs a szenvedő alanynak, mint lemondani a halálos betegségeket okozó

dohányzásról. Szabadság van és autonómia, zsebedben a buletin, fiókodban az oltási igazolvány: vigyázz magadra, mert a fél világ azon dolgozik, hogy kihúzza a pénzt a zsebedből, vagy más módon tegyen tönkre.

Ezt szépen elmondta a menyecske, azt se mondhatom rá: 'muklesz'. De azért megkérdeztem: szokták-e figyelmeztetni a remegő kezű fickókat? Szokták. Aztán vagy szót fogad az illető, vagy nem. De a fene megevett, ha beleszédültél valamilyen szenvedélybe. Nézzél szét a bulvárokban: hány – kezdetben sikeres – bohócot, mutatványost vitt el a narkó vagy a pénz ördöge. Ráadásul nem a zsonglőr vagy a légtornász csinál nagy karriert, hanem a cirkuszigazgató; nem a színész kaszál, hanem a producer. Van átok, dögvél... Épp a múlt héten esett ki egy énekes celeb a szálloda erkélyéről. Nem az első és nem az utolsó.

Karolával találkoztam az üzlet előtt. Három perc alatt végigtárgyaltuk a friss pletykákat a Tisza áradásától a narancsos bukta receptjéig, de előkerült Attila is, s addigra már a 'minden idők legnagyobb lottónyereménye' volt a beszéd témája. 6,6 milliárd forintot nyert a szerencsés (szerencsétlen?) fickó, ami nagyjából nyolcvanmillió lejnek felel meg. Ennyiért talán a tankkaszárnya helyére épített csinos lakóparkot is megvehetné a pacák: bútorostul, garázsostul. Aztán reggeltől estig takaríthatná a lépcsőházakat, moshatná az ablakokat. Nem irigylem egy percig sem. Ha a pasi elásná a nyereségét, akkor húsz év múlva egy Trabantot se vehetne rajta. Mert a pénz gonosz szokása, hogy vesztí az értékét. Infláció, pénzhígulás, becsődölt bankok, alacsonyan röpködő tőzsdei ügynökök satöbbi. Tanulság: nem kell annyi pénzt gyűjteni, hogy rád rohadjon. (Mit hallottál: Morgan bankár hány ezer dollárért vásárolt egy napnyi életet?) Mostanában azzal riogatják a jámbor atyafiakat, hogy három év múlva egymillió forint lesz a havi garantált fizu. Mi már ismerjük azt a rövidke korszakot, amikor mindenki milliomos volt. Tízezer volt egy szatyornyí krumpli.

Ma is az inflációval rémítgetnek, holott szombaton még egy lejbe vettem a tojás darabját. Miért kell pánikolni? A cigi, vodka meg a benzin valóban megdrágult, de magára vessen, aki nem tud ezek nélkül élni. Minden szónak egy a vége: a pénz értéke ingadozik, s az életszínvonal – némi fáziskéséssel – követi ezt a hullámzó mozgást. Egyszer hopp, máskor kopp. Pistikének így magyarázta az apja a fellendülés-hanyatlás viszonyát: „Konjunktúra idején fiáker, pezsgős vacsorák színésznőkkel; dekonjunktúra idején: villamos, kantinkoszt s az anyád.”

Amiért érdemes buszozni Marosvásárhelyen

Pár hete történt, hogy kiesett a szemüvegem a hátizsákomból a buszon, otthon az esti műszakra készülve jöttem rá, hogy nincs meg. Olvasószemüveg nélkül nem tudok dolgozni. Kétségbeesetten kerestem a segédeszközt, de gyorsan rájöttem, hogy elhagytam. Muszáj előkerítenem, ezzel a gondolatral rohantam az első megállóba, felszálltam az első buszra, és síró hangon kértem a sofőrt, legyen szíves utolérni azt a kollégáját, aki a másik buszt vezette, amelyben kiesett a szemüveg, miközben a buszbérlet után kutattam (ellenőr kérte). A meglepett sofőr nagyon megértően viszonyult, azonnal telefonálni kezdett... Egy ideig a megállóban állt, nem idegeskedett, hogy az utasok esetleg nehezményezni fogják a kései indulást... Közben elindult, de folyamatosan telefonált, ennek eredményeként az Európa panziótól a Fortunáig sikerült megtudnia, hogy melyik buszon melyik kollégája találta meg a szemüveget. Aligha tudom megfelelő szavakkal leírni az örömem. Az csak hab a tortán, hogy a sofőr azt is megbeszélte a kollégájával, hogy a Corina megállóig hozza el a szemüveget, hogy ne kelljen sötétben a végállomáson bókásznom. Fél órán belül a kezemben volt a szemüvegem.

Hálával gondolok ma is mindhárom sofőrre, akik önzetlenül hozzájárultak ahhoz, hogy ennyire

gyorsan visszaszolgáltassák. A minap meg ismét hosszan buszoztam a Dózsa György utcai útlezárások miatt, és újra elégedetten nyugtáztam, hogy a sofőr a nagyon kusza forgalomhoz igazította az ajtónyitást, az utasok tisztelettel kérték, hogy várakozás közben leszállhassanak. A sofőr készségesen, a biztonságukra is figyelve nyitott ajtót, és véletlenül sem tűnt szabálysértésnek a többszörös ajtónyitás, hiszen meglehetősen tumultus alakult ki az úttesten. Az már csak ráadás, hogy mindeközben türelmesen váltotta fel egy idősebb hölgy 100-as bankjegyét, és nem elmarasztalóan méltatlankodott a nagy címlet miatt. Egy hölgy szabadkozott, meghallották a mellette ülő fiatalok, és kedvesen felajánlották neki a buszjegy árát. Mosolygósan nyugtáztam, hogy lám, a sokat szapult Z generáció bizony nem kizárólag a telefonjába temetkezik, s ha kezében is az eszköz, igen emberségesen tud viszonyulni helyzetekhez. Meg is jegyeztem, mennyire szép gesztus volt részükről, a hölgy is láthatóan jóérzéssel köszönte a felajánlást. Ennyire van szükség csupán: egy kis odafigyelésre, segítőkészségre és mindenekelőtt emberségre.

Nagy élmény volt, mindenkit biztatok a nyitott szemmel és lélekkel történő buszozásra.

Fegyverneky Ildikó

Illusztráció

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Itt van az ősz, itt van újra

Szüreti ünnepséget tartottunk. Klubvezetőnk, Kopacz Imola rövid előadást tartott a szürethez kapcsolódó szokásokról. Századról szá-

Fotó: Fejéregyházi Tünde

maradt: egy pincészet életében a szüret az egyik legfontosabb pillanat, bár nem csak a szőlőfürtök szedése fontos. A szőlőtermesztés hosszú munkafolyamatot igényel, a kapálás, metszés, kötözés, permetezés évről évre ismétlődik. Hosszú múltra tekint ez vissza, régen még taposással nyerték ki a szőlő levét, de ma már sokféle szőlőszőlő eszköz létezik – mondta Kopacz Imola.

Klubunk célkitűzései közé tartozik a hagyományörzés, jelen esetben a szürethez kötődő énekek és versek felelevenítése.

Verssel Bálint Margit, Czerán Erzsébet, Dendea Mária, Fejéregyházi Tünde, Kelemen Judith, Luka Ildikó, énekkal Fodor János, hegedűjátékkal Kelemen Tibor szórakoztatta a megjelenteket.

Mi, az ünnepség résztvevői kivonultunk a megterített hosszú asztalhoz, ahol megannyi

süteményestál, szendvics és sok más finomság, musttal és borral teli üvegek vártak. Külön asztalon sorakoztak a tombolanyeremény tárgyai és a négy szüreti jutalomkosár. A két nagyobb kosarat Péterfi Rozália és Gergely Szilveszter készítette, egyiket gyümölcscsel, a másikat saját természetűsű finom zöldséggel töltötték meg. A másik két kisebb kosarat Kántor Izabella és Czerán Erzsébet készítették.

Megkóstoltuk sorra a sok finomságot, és köszöntöttük egymást a szüret alkalmával. Klubvezetőnk megejtette a sorsolást, ami mindig nagy élmény, és nagy derűtség közepette zajlik. A nagy szüreti jutalomkosár a Szilveszter Margit lett, a kisebbeket Jakab Ilona és Bálint Margit, a zöldségkosarat Fodor János nyerte meg. Külön köszönet Szilágyi Sándor nótáénekesnek, aki megtisztelt jelenlétével és klubvezetőnknek a rendhagyó szüreti mulatsággal.

Czerán Erzsébet

Különdíjat nyert Varsóban a Mélypont érzés című magyar film

Különdíjat nyert a 40. Varsói Nemzetközi Filmfesztiválon Miklós Ádám Mélypont érzés című dokumentumfilmje.

Az elsőfilmes rendező az elismerő oklevelet személyesen vette át az A-kategóriás varsói filmfesztivál szombati díjátadó ceremóniáján – közölte a magyar Nemzeti Filmintézet hétfőn az MTI-vel.

A szemle szakmai zsűrije a különdíj (Special Mention) indoklásában kiemelte, hogy a film „csodálatra méltó módon mutatja be a törekény karakterek állandó küzdelmét a soha véget nem érő függőséggel”, és „nagyra értékelte az emberi megközelítést, a rendező mély empátiáját, aki nagyon érzékeny helyzetekben dolgozott”.

A közlemény idézi a rendezőt is, akinek elmondása szerint a film készítésekor elsősorban a függőkről alkotott általános képpel akartak szembe menni, vagy legalábbis árnyalni azt.

„A felépülési szakasz érdekelt minket, a lelki út, az önfogadás” – mondta Miklós Ádám.

A Filmintézet Inkubátor-programjában készült alkotás a két főszereplő felépülésének első másfél évét mutatja be. Borókát, egy nehéz családi háttérrel rendelkező gimnazista lányt és Szilvesztert, egy fiatal, szexualitásával küzdő férfit a budapesti Megálló Csoport Alapítvány foglalkozásain ismerheti meg a néző.

A Megálló Csoport Alapítvány rekreációs házáat egykori szenvedélybeteg üzemeltetik, és olyan innovatív módszereket alkalmaznak terápiás céllal, mint amilyen például a sziklamászás. Szilveszter és Boróka elindulnak az önfelfedezés útján, szembesülnek szüleikkel való viharos kapcsolataikkal, miközben támogatást, megbocsátást és mindelelőtt önfogadást keresnek.

A Mélypont érzés egész estés dokumentumfilm, amelynek Miklós Ádám írója, rendezője, vágója és operatőre is volt.

A film zenéjét Sperling Andor szerezte, a producer Száki Adrián, a gyártó az Arrabona Studio a Megálló Csoport Alapítvány közreműködésével.

A film Magyarországon a Verzió Nemzetközi Emberi Jogi Dokumentumfilm Fesztiválon lesz először megtekinthető, december 5-től pedig a mozikban is látható lesz a Vertigo Média forgalmazásában.

A varsói fesztiválon Cibulya Nikol első rendezését, a *Holnap meghalok* című játékfilmet is díjazták az elsőfilmek versenyében.

A 40. Varsói Nemzetközi Filmfesztivált október 11. és 20. között rendezték a lengyel fővárosban. (MTI)

Lionel Richie jövő nyáron Budapesten lép fel

Lionel Richie csaknem húsz év után visszatér Budapestre. A világhírű amerikai énekes-dalszerző 2025. július 17-én az MVM Dome-ban lép fel Say Hello to the Hits című európai turnéja keretében.

Az előadó legnagyobb slágereit felvonultató koncertsorozat 2025. május 31-én Belfastban indul, és tizenhat országot érintve összesen 27 koncertet ölel fel. A turné augusztus 2-án Madridban zárul – jelentette be hétfőn a szervező Live Nation.

Lionel Richie a popzene történetének egyik legsikeresebb előadója. A 75 éves művész négy Grammy-díjat kapott, emellett begyűjtötte az Oscart és a Golden Globe-ot is, lemezeiből több mint 125 millió fogyott el világszerte.

Több mint fél évszázada tartó pályafutása alatt olyan slágereket alkotott, mint a Say You, Say Me; a Dancing on the Ceiling; az All Night Long (All Night); az Endless Love; a Lady; a Hello; a Penny Lover; a Truly vagy a Stuck on You.

Michael Jacksonnal közösen írta a We Are the World című zenetörténeti jelentőségű slágert.

Az énekes 1949. június 20-án született Lionel Brockman Richie Junior néven. Alabama államban, egy Tuskegee nevű kisvárosban nőtt fel; egyetemi tanulmányai után mérnökként, majd lelkészként tevékenykedett, utóbbinak köszönhetően ismerkedett meg a soul és a gospel izgalmas zenei világával. 1967-ben barátaival megalapította az akkor még Mystics névre hallgató, később Commodores névre átnevezett csapatot.

Lionel Richie 2022-ben. Forrás: Wikipedia/Shawn Miller/Library of Congress

Sikerük az egész hetvenes évekre kiterjedt, olyan slágerek kerültek ki albumaikról, mint az Easy, a Sail On, a Still vagy a Three Times A Lady.

A nyolcvanas évek elején egyre többet dolgozott más előadókkal, Kenny Rogersszel közösen készítette a Lady című dalt, amely a slágerlisták élére került. Hasonló sikert aratott a Diana Rossszal készített duettje, az Endless Love, amely a Végtelen szerelem című film betétdala volt. Ez a szám a Tamla Motown lemezkiadó cég legsikeresebb kislemeze lett, több mint kilenc héten keresztül vezette a listákat.

A sikereket látva Richie úgy döntött, szólókarrierbe kezd, és kilépett a Commodoresból.

1982-ben jelent meg első szólóalbuma: a Lionel Richie című korong több mint négymillió példányban kelt el. Következő lemezén, a Can't Slow Down-on található a Hello is az All Night Long is, az anyag megkapta az év albuma Grammy-díjat.

1984-ben fellépett a Los Angeles-i olimpia záróünnepségén, egy évre rá Michael Jacksonnal és Quincy Jonesszal közösen megírta a We Are the World című dalt az afrikai éhezők megsegítésére.

1985-ben adta ki Dancing on the Ceiling című albumát, ezen található a Say You, Say Me, amely a Halálbalett című film betétdala lett – ezért kapott 1986-ban Golden Globe-ot és Oscar-díjat is.

A következő néhány évben elsősorban producerként tevékenykedett. Renaissance című anyaga (2000) megjelenése után 2001-ben csillagot kapott a Hollywood Boulevard-on a Hírességek Sétányán.

2017-ben a Kennedy Központ életműdíját kapta meg, 2022-ben a Rock & Roll Hall of Fame-be választották, ugyanebben az évben megkapta az American Music Awards Ikon díját, valamint a Kongresszusi Könyvtár Gershwindíját is népszerű dalaiért.

Tavaly és idén Song All Night Long című műsorával turnézott az Egyesült Államokban, majd Las Vegasban volt fellépéssorozata. Immár nyolcadik évada zsűritag az ABC American Idol című műsorában.

Legutóbb társproducerként debütált a The Greatest Night in Popban: a dokumentumfilm a megjelenés első hetében a Netflix filmlistájának élén kezdett 11,9 milliós nézettséggel.

2005-ben már fellépett Magyarországon, akkor a budapesti Felvonulási téren (ma Ötvenhatosok tere) mintegy 200 ezer ember előtt énekelt az ingyenes Kapcsolat-koncerten. (MTI)

Gyorsétteremben, illetve templomban kampányolt tovább Donald Trump és Kamala Harris

Gyorséttermi pult mögé állt be dolgozni Donald Trump republikánus elnökjelölt választási kampányának részeként Pennsylvania államban vasárnap, míg Kamala Harris demokrata jelölt egy Georgia állambeli baptista templom istentiszteletén buzdította szavazásra a híveket.

Donald Trump a választás végeredménye szempontjából meghatározónak tartott Pennsylvania államban az egyik legnépszerűbb és legrégibb amerikai gyorsétteremlánc üzletében állt be a pult mögé dolgozni, amit azzal kommentált, hogy 15 perccel tovább végzett munkát ilyen étteremben, mint demokrata ellenfele. Ezzel arra utalt, hogy Kamala Harris korábban azt állította: diákként gyorsétteremben dolgozott, de ezt nem tudta alátámasztani.

A volt elnök interjút is adott egy vasárnapi televízióműsornak, amiben vezető kaliforniai demokrata politikusokat, így Adam Schiff képviselőt és Nancy Pelosi korábbi házelnököt „belső ellenségnek” nevezett. Nancy Pelosival kapcsolatban megismételte azt az állítást, hogy a 2021. január 6-i zavargások idején nem hagyta jóvá elnöki kezdeményezését, amivel a Nemzeti Gárda 10 ezer tagját vezényelték volna a Capitolium, a törvényhozás épülete védelmére.

Kamala Harris amerikai alelnök, a Demokrata Párt elnökjelöltje kampánygyűlést tart a Georgia állambeli Atlantában. Fotó MTI/ EPA/Érik S. Lesser

Donald Trumpot népszerűsítő plüssfigurák egy választási kampányrendezvény helyszínén. Fotó: MTI/EPA/Jim Lo Scalzo

Donald Trump szombaton a Pennsylvania állambeli Latrobe városában, Pittsburgh közelében tartott választási gyűlésén adócsökkentéseket ígért, és azt hangoztatta, hogy véleménye szerint az elnökválasztás legkomolyabb téje az illegális bevándorlás megállítása, mert az „az ország kulturális szövetét” rombolja le.

Kamala Harris alelnök és demokrata elnökjelölt vasárnap a Georgia állambeli Atlanta egyik elővárosának egy túlnyomóan afroamerikaiak által látogatott baptista templomában a szavazatok korai leadására biztatta a híveket. Úgy fogalmazott, hogy „az országunk útkereszteződés előtt áll, és, hogy innen merre tartunk, az tőlünk, amerikaiaktól és hívő emberektől függ”.

Úgy vélte: a választás téje, hogy az Egyesült Államok „a káosz, a félelem, és gyűlölet, vagy a szabadság, a részvétel és igazság országa” lesz-e.

A demokrata elnökjelölt szombaton Atlantában tartott kampánygyűlést, amelyen olyan, a fiatalok körében népszerű zenei előadók, mint Usher és Lizzo is beszédet tartottak. A tervek szerint a következő napokban egy másik zenész, Stevie Wonder is bekapcsolódik a kiélezett választási harcba Kamala Harris oldalán, és az Obama házaspár is megjelenhet ismét a demokrata jelölt oldalán.

Donald Trump támogatásában a hétvégén Elon Musk vállalkozó, az X közösségimédia-oldal tulajdonosa tartott újabb kampánybeszédet. (MTI)

Az észak-indokínai szubtrópusi régióban alakulnak és fejlődnek ki az emberiség számára kockázatos SARS-szerű vírusok

Az emberiség számára kockázatos SARS-szerű vírusok evolúciója és kialakulása az észak-indokínai szubtrópusi régióhoz köthető – alapították meg a Pécsi Tudományegyetem (PTE) Virológiai Nemzeti Laboratórium (VNL) kutatói a COVID-19 pandémia eredetkutatása során.

A Pécsi Tudományegyetem MTI-hez eljuttatott hétfői közleménye szerint a pécsi virológusok egy nemzetközi összefogás keretében értek el hatalmas eredményt a világjárványt okozó koronavírus eredetkutatásában.

A szakemberek az elmúlt tíz évben számos expedícióban vettek részt a világ több pontján, hogy megértsék, honnan erednek, miként működnek, és hogyan előzhetők meg a különféle vírusjárványok.

A Molecular Ecology című folyóiratban publikált kutatásuk fókuszában Vietnám és a sarbecovírusok, tehát a járványokat okozó SARS-szerű koronavírusok álltak. Ebbe a csoportba tartozik az elmúlt években sokat emlegetett SARS-CoV-1 és a COVID-19 pandémiát okozó SARS-CoV-2 is.

A pécsi virológusok legutóbbi kutatási eredménye azt a széles körben elfogadott tudományos álláspontot támasztja alá, hogy a SARS-CoV-2 is a természetből ered – írták a közleményben, amely szerint a tanulmány ennél mélyebb összefüggésekre is rávilágít, ugyanis a SARS-vírusok kialakulásának egy, ez idáig nem ismert folyamatát tárta fel.

Vietnám földrajzi elhelyezkedés szempontjából rendkívül érdekes, hiszen az észak- és déli régió más-más éghajlati viszonyokkal, ezáltal más ökológiai tulajdonságokkal bír.

A szakemberek az ország több pontján végeztek mintagyűjtést, és összesen 38 újonnan felfedezett SARS-szerű vírust azonosítottak. Az új vírusok között akadnak olyanok, amelyek a SARS-CoV-1 vagy a SARS-CoV-2 evolúciós őseiként értelmezhetőek, de különös módon a kettő keverékeit is kimutatták.

A legkiemelkedőbb eredmény azonban meglepő módon nem az új vírusok leírásában jelentkezett. Az ország ökológiai és éghajlati szempontból eltérő északi és déli régiója ugyanis a vírusok evolúciója és kialakulása szempontjából nagyon eltérő „műhelynek” bizonyult – olvasható a közleményben.

„A kutatás eredményei alapján úgy fest, hogy az emberiség számára kockázatos SARS-szerű vírusok evolúciója és kialakulása az észak-indokínai szubtrópusi régióhoz köthető” – írták. A kutatók ennek hátterében számos olyan paramétert sejtene, amelyek a gazdaállatok, a vadállatok életciklusát befolyásolják, ilyen például a téli hibernáció vagy eltérő fajösszetétel, életvitel.

A közlemény szerint a kutatási eredmények nemcsak tudományos szempontból kiemelkedőek, hanem hosszú távon a társadalmat is szolgálják, mivel hozzájárulnak a jövőbeli járványok megelőzéséhez és hatékony kezeléséhez.

„Ha tudjuk, honnan származnak ezek a vírusok, jobban felkészülhetünk a potenciális járványokra, és csökkenthetjük azokat a folyamatokat, amelyek hozzájárulnak az emberi megbetegedések kialakulásához. Ilyenek például a biodiverzitás megőrzése, valamint a vadállatok kereskedelmének és fogyasztásának korlátozása olyan területeken, ahol ezek a vírusok előfordulhatnak” – olvasható a közleményben. (MTI)

XI. Szászrégeni Magyar Napok

2024. október 24–27.

Ízelítő a programból:

Október 24., csütörtök

10:00 óra – Vándor Miska – bábelőadás az Eugen Nicoră művelődési házban. A marosvásárhelyi Ariel előadása.

17:00 óra – Arnyalatok – Pál Etelka tárlatnyitója (festőnövényekkel színezett szőnyegek, szőttek és fonott kosarak kiállítása a művelődési ház kiállítótermében).

17:30 óra – Így írtak ők – a 25 esztendő Szászrégen és Vidéke szerkesztőire, munkatársaira emlékezünk. Darvas Ignác, Sárkány Kákonyi Iringó, Bartha József, Csorvási Szabó Gyula, Farkas Domokos, Jenei Árpád, Kunsági István, dr. Horváth Erzsébet, Barta Gizella, Balázs László, Réthy István, valamint Pakó Benedek, Faluvegi Józsefné, Baricz Lajos, Kajcsa Jenő, Ősz P. Zoltán és Zsigmond Sándor írásaiból, verseiből tolmácsolunk.

Kolcsár Beáta, Silló Beatrix és Géczy Eszter diákok az alkalomhoz illő dalokat adnak elő. Lesz tombolahúzás is.

Helyszín az Eugen Nicoră művelődési ház színpada.

Október 25., péntek

13:00 óra – Réges-Régen – diákkonferencia a DIO Házban.

17:00 óra – Dsida-est – Tarka-barka strófák. Dsida Jenő írásaiból összeállította és előadja Marosán Csaba színművész. Helyszín az Eugen Nicoră művelődési ház színpada.

19:30 – Retro parti – Crama vendéglő. Helyfoglalás a 0748-116-617 telefonszámon.

21:00 – Dj-parti fiataloknak – Crinul vendéglő.

Október 26., szombat

11:00 – Örökláng – fiatal tehetségek előadása és díjazása – a városi könyvtár nagyterme.

15:00 – Történelmi séta – céhek címerei épületeinken.

18:00 – Színdarab: Szerelem – a kézdívásárhelyi Udvarter Társulat előadása – Eugen Nicoră művelődési ház nagyterme. Helyfoglalás a 0740-515-617 telefonszámon.

Október 27., vasárnap

17:00 – Gálaest – az életműdíjak átadása. Fellép a marosvásárhelyi Artemis vonósnégyes és a szászrégeni Nagy Járom néptáncsoport. Helyszín az Eugen Nicoră művelődési ház nagyterme.

A szervezők

Hamis e-mailek az ANAF nevében

Újból az Adó- és Pénzügyi Hivatal (ANAF) nevében küldözgetnek valakik hamis e-maileket, teljében a „kampány”. Egyes adófizetőknek „tájékoztató üzenetet” küldenek, amelyben egy állítólagos tartozásra hívják fel a figyelmüket, aminek a kifizetése szükséges a lefoglalás és a vagyoneklibzés elkerülése érdekében.

Az üzeneteket ezúttal a *valorificare@anaf.pro* e-mail-címről küldik. Felhívjuk a figyelmüket, hogy ez az e-mail-cím NEM az ANAF-é, nem szabad válaszolni a megkeresésre!

Felhívjuk az adófizetők figyelmét, hogy az ANAF nem tájékoztatja az adófizetőket a tartozásokról e-mailben, az adózási helyzetre vonatkozó információkat, a felszólításokat, egyéb értesítéseket biztonságosan közli vagy az SPV (saját virtuális tér), vagy a Román Posta révén, az átvétel visszaigazolásával.

Általános adóügyi információkért az adófizetők az Adó- és Pénzügyi Hivatal 031.40.39.160-as telefonszámát hívhatják.

A kommunikációs, közkapcsolati és sajtóosztály

ANYÁRÁDKÖSZVÉNYESI KÖZBIRTOKOSSÁG KÖZLEMÉNYE

TOTH ANTAL, a Nyárádköszvényesi Közbirtokosság elnöke, a közbirtokossági statútum 11-es cikkelye alapján

ÖSSZEHÍVOM

a Nyárádköszvényesi Közbirtokosság közgyűlését 2024. november 10-én 14 órára, a közbirtokosság székhelyére, a következő napirenddel:

- a 2025-ös év költségvetés-tervezete;
- a közbirtokossági tagsági regiszter örökösödési és adásvételi iratok alapján történő módosításának jóváhagyása.

Nyárádköszvényesi,
2024. október 21.

Toth Antal
elnök (68163)

Szünetel az ivóvíz-szolgáltatás

Az AQUASERV Rt. felhívja a fogyasztók figyelmét, hogy betervezett hálózatfejlesztési/karbantartási munkálatok miatt 2024. október 23-án 8–15 óra között (becsült időpont) felfüggesztjük az ivóvíz-szolgáltatást az alábbi zónában:

- Marosvásárhelyen a Dózsa György u. 200–300. és 193–243. sz. alatt, a Hegy, a Dél, a Kapa, az Ősz, a Március 8., az Eperfa utcában;
- Maroskeresztúron;
- Nyárádtón.

Felhívjuk a fogyasztók figyelmét, hogy a vízszolgáltatás újraindításakor előfordulhat, hogy a csapokból rövid ideig zavaros víz folyik, a vezetékben lévő lerakódás felkavarodása miatt. Azt javasoljuk, hogy csak háztartási célokra használják a vizet, ameddig ki nem tisztul. Elnézést kérünk a kellemetlenségért. Köszönjük a megértést!

AQUASERV Rt., Marosvásárhely

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBÉÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (67917)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67722)

A THEREZIA TEJGYÁR KARBANTARTÓ VILLANYSZERELŐT alkalmaz. Érdeklődni és jelentkezni a 0265/322-440, 0749-228-434 telefonszámokon vagy a therezia@therezia.ro e-mail-címen lehet. (68156)

A MEDICARE OTTHONGONDOZÓ ALAPÍTVÁNY GYÓGYTORNÁSZT/VÉGZŐS DIÁKOT alkalmaz. B kategóriájú hajtási jogosítvány követelmény. Szándéknyilatkozatot a finnax2000@yahoo.fr e-mail-címre, illetve a 0744-339-765-ös WhatsApp-számra várunk. (63154)

VARRÓNÓT alkalmazunk előnyös munkafeltételekkel. Tel. 0746-108-701. (p.-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

KÚTYŰRÜKET árulunk. Tel. 0765-385-595. (24202-I)

MINDENFÉLE

CÉG vállal 20% kedvezménnyel háztetőjavítást, tetőkészítést, cserépforgatást, kültéri-beltéri munkát. Saját anyaggal rendelkezünk. Tel. 0774-574-527. (24089)

VÁLLALUNK fakivágást, faelhorást, bontást, elszállítunk törmeléket. Tel. 0770-621-920. (24087)

VÁLLALUNK cserépforgatást, tetőjavítást, kerítés-, kapujavítást vagy -készítést, kinti, benti meszelést, bármilyen kisebb vagy nagyobb építkezési vagy bádogosmunkát. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0748-087-920, András. (24234)

VÁLLALUNK kinti-benti meszelést és bármilyen kisebb javítást. Nyugdíjasoknak 20% kedvezmény. Tel. 0748-337-661. (24235)

VÁLLALUNK: szobafestést, tetőjavítást, szigetelést, fametszést, vasmunkát. Tel. 0742-344-119, Levente. (24179)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Megrendült szívvel búcsúznak szeretett barátunktól,
NAGY SÁNDORTÓL.
A sok szép közös emlék velünk marad. Nyugodjál békében!
A Kerekes család. (24242-I)

Fájdalommal, együttérzéssel és a feltámadott Jézus Krisztusban való reménységgel, őszinte részvétünket fejezzük ki **Kristály Dórának** és családjának **ÉDESAPJA** elvesztése miatti fájdalmában. **A Szent Balázs Alapítvány** kuratóriuma és munkatársai. (68161-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Sosem szűnik meg a hiányérzet, csak megtanulunk élni a tátongó ürrel, amit maguk után hagynak, akik elmennek. Fájó szívvel emlékezünk október 22-én a mikházi **LOKODI FERENCRE** halálának 4. évfordulóján. **Úgy mentél el, csendesesen, szerényen, drága lelked nyugodjon békében!**
Bánatos szerettei. (24249-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a nagyon szeretett férj, édesapa, nagypapa, testvér, barát,
NAGY SÁNDOR folyó hó 18-án, életének 79. évében elhunyt. **Drága halottunk temetése október 23-án, szerdán 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.**
A gyászoló család. (24240-I)

„Fényes csillag ragyog nyugodt tó vizén,
Nem hullámzik már, nem fújja a szél.
Sejtelmes sötétben sutognak a fák,
Eltűnt valaki, érzi a világ.”
Mély megrendüléssel fogadtam szeretett barátom,
id. NAGY SÁNDOR (szerszámlakatos)
elhunytának híret.
Isten veled, Öreg!
Temetése október 23-án, szerdán 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.
László Ferenc. (24241-I)

Szívünkben mély fájdalommal búcsúznak édesapánktól,
NICOLAE BĂDESCUTÓL, aki 94 éves korában eltávozott közülünk. Isten nyugosztaljon a Fényben, kedves édesapánk! Temetése 2024. október 23-án, szerdán 15 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben, a Krizantém (Crizantemelor) utca 4. szám alatt. Sok szeretettel búcsúznak lányai: Emília és Ildikó, vejei: Bogdan és Adrian. (-I)

„Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek,
hiába szállnak árnyak, álmok, évek.”

(Juhász Gyula)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagytata, unokatestvér, rokon és ismerős,
KÁDÁR FERENC életének 78. évében elhunyt. Temetése 2024. október 22-én, kedden 13 órakor lesz a sáromberki ravatalozóban. Emlékét szívünkben hordozzuk. Nyugalma legyen csendes, emléke áldott!
A gyászoló család. (24246-I)

A MÁROSVÁSÁRHELYI METROPOLISZ ÖVEZET EGYESÜLET BEMUTATJA:

METROPOLISZ TERMÉKEK PIACA

Támogatjuk a metropolisz övezet termelőit!

2024. OKTÓBER 23-24. | 10:00-17:00
GEORGE ENESCU UTCA, MÁROSVÁSÁRHELY

OKTÓBER 23.
A MAGYAR SZABADSÁG NAPJA
EMLÉKEZZÜNK EGYÜTT '56 HŐSEIRE!

18.00 ÓRA - KERESZTELŐ SZENT JÁNOS PLÉBÁNIA UDVARA
19.15 ÓRA - VÁRTEMPLOM UDVARA

RMSZ

24 PLUSZ

HÉTFŐTŐL CSÜTÖRTÖKIG
20 ÓRÁTÓL

ETV ERDELY TV

ACS Dance Art Tg Mureş
ÎN COLABORARE CU:

Consiliul Local Sântana de Mureş, Primăria Târgu Mureş, Direcția județeană pentru sport și tineret, ALIENATA NATIONALA PENTRU SPORT, Federația Română de Dans Sportiv

ORGANIZEAZĂ CONCURSUL NAȚIONAL

25 de ani în arta dansului

Cupa Dance Art

ediția a XIII-a
26 octombrie 2024

Marosszentannai sportcsarnok

Sala de sport din Sântana de Mureş (strada Sportivilor)

Mai multe detalii: www.danceart.ro

EUROTRANS alapítvány

Számíthat ránk!

Tegye fel kérdéseit!

Az anyasági támogatással kapcsolatosan.

eurotransalapitvany.ro

0364 410 097

Booglárka számíthat ránk!

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió

FaFa

Marosszék

Marosvásárhely	88.0
Segesvár	104.3
Szászrégen	94.7
Szováta	102.0

médiatér